

BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLESİN!

Kitle

haftalık sosyalist gazete

PAZATESİ GÜNLERİ CIKAR
7 TEMMUZ 1975 250 krs.
YIL: 2 SAYI: 65

ÇAĞIMIZIN
BAŞÇELİŞKİSİ GÜÇLENEN
SOSYALİZMLE, ÇÖKEN
KAPİTALİZM ARASINDADIR

Demokratik devrimin günümüz-
deki muhtevası

"Rusya'daki toprak meselesi"
nin özü (V.İ. LENİN)

sıkıyönetim düzeni olağanlaştırılmak
isteniyor

HALKIMIZ SÜREKLİ SIKIYONETİM
ALTINDA YAŞAMAYA MEGBUR EDİLİYOR!

• HİNDİSTAN'DA
SON GELİŞMELER

TSİP İLÇE KONGRELERİ SÜRÜYOR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin ilçe kongrelerinden Zeytinburnu ve Kartal kongreleri de geçtiğimiz hafta yapıldı. KİTLE satışa çıktığı sırada Bakırköy ve Beykoz ilçe kongreleri de yapılmış olacak.

ZEYTİNBURNU İLÇE KONGRESİ

Zeytinburnu TSİP İlçe Kongresi 29 Haziran 1975 Pazar günü toplandı. Toplantıda TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz bir konuşma yaptı. Başkan Kaçmaz konuşmasında, Mozambik Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunu kutladı ve emperyalizmin çöküşü, sosyalizmin ise yükseliş döneminde yaşadığını vurguladı. Uluslararası işçi sınıfı hareketi, ulusal kurtuluş hareketleri ve Dünya sosyalist sistemi bütünlüğünün yeryüzünün dört bir yanında yeni zaferlere ulaştığını, emperyalizmin her yerde gerilediği, mevzi kaybettiği ve böylece yapısal bunalımın daha da derinleşip keskinleştiğini anlattı. TSİP Genel Başkanı konuşmasında Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin «derleniş partisi» konusundaki görüşlerine değindi ve TSİP'in derleniş partisi karakterini açıkladı.

Zeytinburnu TSİP ilçe kongresinde yapılan seçim sonunda şu arkadaşlarımız seçildiler:

Yönetim Kurulu : Feridun Şakar (Başkan), Ceyhun Yapıcı (Sekreter), Müberra Çakır (Sayman), Kemal Yılmaz (üye), Ahmet Göral (üye). Salim Şahin ve Hasan Konuk ise Yönetim Kurulu yedek üyeliklerine seçildiler.

İl delegeleri : Feridun Şakar, Ceyhun Yapıcı, Kenan Budak, Adnan Arslan.

KARTAL İLÇE KONGRESİ

Partili olmayan geniş bir dinleyici kitlesinin de izlediği Kartal Kongresinde ilk konuşmayı Genel Sekreter Yalçın Yusufoglu yaptı. Mozambik Halk Cumhuriyetini kutlayarak söze başlayan Genel Sekreter, Mozambik halkının başarısının dünya sosyalist sistemi öncülüğündeki topyekun anti-emperyalist mücadelenin bir parçası olduğunu belirtti, Yusufoglu daha sonra Mozambik halkının Portekiz işçi sınıfıyla ortak mücadele verdiğini belirterek «bu olay, dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal bağımsızlık hareketlerinin kopmaz bir bütün olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır» dedi. Genel Sekreter, ayrıca Çin yöneticilerinin izledikleri milliyetçi politikanın NATO'yu ve emperyalist Avrupa birliğini savunmaya dek vardığını belirtti ve Türkiye sosyalist hareketinin ideolojik ve pratik sorunlarına değindi. «Partimiz birlik sorununu masa başında değil, bizzat işçi sınıfı pratiği içinde gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Burada ideolojik planda temel mücadele Maoizme, goşizme, revizyonizme karşı verilmektedir. Partimiz işçi sınıfı pratiğinin kopmaz bir parçası olarak temel sapmalara karşı daha güçlü ideolojik mücadele verecek, ilkesiz ayrılık ve ilkesiz birliklerin yerine, ilkel birlik ve ayrılıkları yerleştirecektir. Bizzat TSİP'in kuruluşu ve bir yıllık çalışması işçi sınıfı sosyalizminin bu temel görevlerinin bugünkü güvencesidir.» demiştir.

Daha sonra söz alan Eğitim ve Propaganda sekreteri Oya Baydar ise «Türkiyedeki MC-CHP mücadelesinin geçici ve görüntüsel bir kutuplaşma olduğunu, temel sınıf mücadelesini ve kutuplaşmasını yansıtmadığını belirterek, işçi sınıfı emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı verdiği mücadelede sermayenin faşist,

liberal ve sosyal demokrat alternatiflerine karşı bağımsız ve devrimci politikasıyla güçlenecektir.» dedi. Oya Baydar, ayrıca Türkiyede sosyalist hareket içinde çok partililik kavramının basın ve yayıncılıkta küçük burjuva unsurlar tarafından abartıldığına değinerek, VP ve SP'nin zaten sosyalizm dışı olduğunu, TİP ve TEP'in ise ne örgütlenme, nede ajitasyon-propaganda bakımından henüz bir varlık göstermemiş olduklarını söyleyerek, «bugün Sosyalist hareketimizde gerçek anlamıyla tek bir Parti vardır. O da Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'dir. Bugün işçi sınıfının devrimci politik mücadelesini ve politik-ideolojik-ekonomik mücadele birlikteliğini TSİP temsil etmektedir» demiştir.

Kongre sonunda kısa bir konuşma yapan Genel Başkan Ahmet Kaçmaz, dünya sosyalist sisteminin, uluslararası işçi sınıfı hareketinin ve ulusal kurtuluş hareketlerinin bir bütün olarak zaferden zaferle koştuğunu belirtmiş, işçi sınıfı pratiğinde sosyal demokrasiye karşı etkili bir mücadele vermenin gereğini vurgulayarak bu mücadelenin birkaç yıla kadar somut başarı meyvalarını vereceğini belirtmiştir. Ayrıca Parti içi demokrasi ve eleştiri konusuna da değinen Genel Başkan, TSİP'in derleniş partisi karakterini sürdürdüğünü tekrarlayarak Partinin ne dışta ne içte keskin polemik çıkık yönetimini kullanmadığını, sosyalist birlik için ilkelerde savaş devrimci kardeşlik ilkesinin şart olduğunu belirtmiştir.

TSİP Silifke İlçe Örgütü geçtiğimiz hafta kurulmuştur. Partinin Silifke İlçe Yöneticileri şu arkadaşlardan oluşmaktadır:

Yüksel Bütün (Başkan), Sabahattin Okur (Sekreter) Mürsel Tarım (Sayman) Hasan Gezer ve Bahri Korkmaz.

ADANA, ELAZIĞ VE EDİRNE MERKEZ İLÇE ÖRGÜTLERİ KURULDU:

Bugüne dek il örgütleri halinde çalışmakta olan Adana Elazığ ve Edirne'de Merkez ilçe örgütleri kurulmuş ve böylece il ve ilçe yönetim kademeleri ayrılmıştır. Sözkonusu Parti örgütlerinin ilçe ve il kongreleri önümüzdeki aylarda yapılacaktır.

TSİP'E BASKILAR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi İzmir İl Merkezinin birkaç ay önce yayınladığı Referandum ile ilgili «kardeşler» başlıklı bildirisi «İşçileri, işverenlere karşı ve umurun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavate tahrik eder mahiyette» bulunduğuna gerekçesi ile TSİP il yöneticileri hakkında 312 maddeden dava açılmıştır.

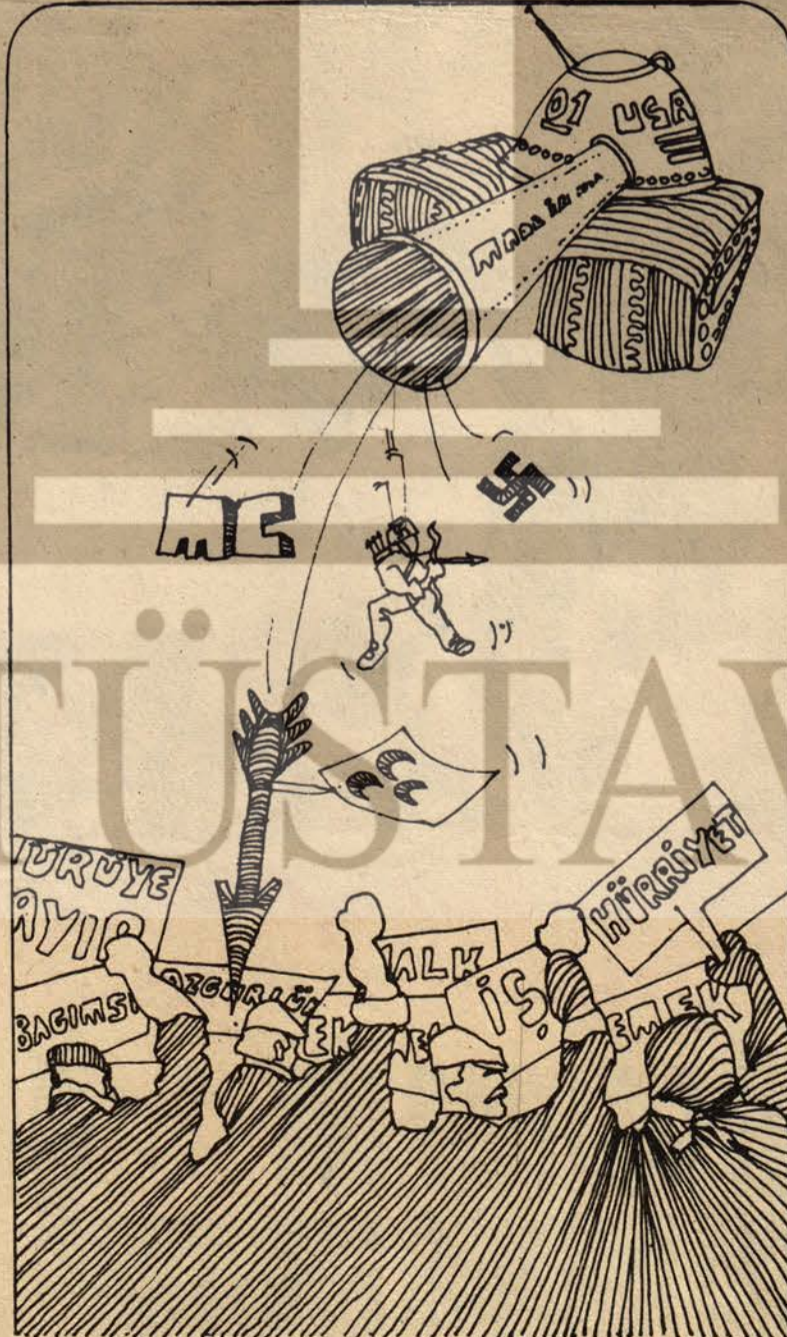
Ayrıca «Neden Referandum» başlıklı bildirdiden de TSİP ilçe merkezi yöneticileri hakkında dava açılmış yapılan duruşmalar sonucu bu bildirdiden ötürü 26 Haziran 1975 tarihinde il yöneticileri beraat etmişlerdir.

TSİP İzmir Merkez İlçe Sekreteri Abidin Sökmen ise yayınlanmış olan bir bildirdiden ve TMGT'nin düzenlemiş olduğu halk gecesinde yaptığı konuşmadan ötürü yargılanmaktadır. «Halkı isyana, suç işlemeye teşvik ve komünizm propagandası yapmak»tan İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesince yargılanan Sökmen'in duruşması 15 Temmuz 1975 tarihine ertelenmiştir.

AŞIK DEVRİMİ İZMİR DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİNCE TUTUKLANDI.

«Çağdaş Ozanlar» topluluğundan Aşık Devrimi (Devriş Lağap) TSİP Nazilli İlçesinin düzenlemiş olduğu işçi gecesinde tutuklanmıştır. Aşık Devrimi 20 gündür tutuklu bulunmaktayken 26 Haziran günü Devlet Güvenlik Mahkemesi karşısına çıkarılmıştır. Komünizm propagandası yapmaktan yargılanan Devriminin duruşması 15 Temmuz 1975 tarihine ertelenmiştir.

Genç ozan Aşık Devrimi'ye Aydın Emniyet Müdürlüğü ve İzmir Kantar karakolunda şiddetli dayak atılmış ve hakaret edilmiştir. Bu konuda görüştüğümüz Aşık Devrimi «İşçi sınıfı ve emekçi halkımızın örgütlü İş Ekmek-Hürriyet ve Bağımsızlık-Demokrasi Sosyalizm mücadelesinin yanında olan biz Devrimci halk ozanlarını faşistler ve düzenin baskı unsurları polisler her yerde engellemeye çalışıyorlar. Yılmıyoruz. Çünkü işçi sınıfının bilimini şaşmaz klavuz kabul ediyoruz. Halkımız bizi her yerde bağrına basıyor... Karakollarda dayak yesek de, tutuklansak da bu mücadele sürecektir Onlar vurdukları bizim kolay ölmeyeceğimizi görüyorlar...»

TSİP YAYINLARI
FAŞİZM
Milliyetçi Cephe
ve
Görevlerimiz
Fiyatı: 5 TL.

İsteme adresi: Başmusaşık Sokak
Tan Apt. 10/2 Cağaloğlu

EĞİTİM / KİTLE
YAYINLARI
Eğitim dizisi

5 — PARTİ NEDİR?
6 — PARTİ İLKELERİ

Seçme yazılar dizisi

3 — FAŞİZME VE SARI
SENDİKACILIĞA
KARŞI MÜCADELE
YOLLARI

Sıkıyönetim olağanlaştırılmak isteniyor

Sıkıyönetim bir kere daha uzatıldı. Ülkemizdeki demokratik güçlerin, ilandan beri ısrarla karşı çıktıkları sıkıyönetimi egemen güçler «olağanlaştırmak» istiyorlar. Bu konuda egemen güçler tam bir pervasızlık içerisinde. Sıkıyönetimi uzatırken bir gerekçe bile öne sürmüyorlar. Üstelik bizzat kendi emirlerindeki ve güdülerindeki faşist sürülerinin Gerede'de, Diyarbakır'da halımıza ve demokrasiye yönelmiş saldırılarını, sıkıyönetimin uzatılma nedeni olarak göstermek istiyorlar.

Ne var ki halkımızın demokratik mücadelesine karşı «potansiyel» bir baskı aracı olmaktan çıkmış, «fiili işlerlik kazanmış»tır.

Toplu sözlere görüşmeleri uyumsuzlukla sonuçlandığı takdirde işçi sınıfımız demokratik silahı olan grev'i kullanamaz hale getirilmektedir. Grevler, direnişler birbiri ardına yasaklanmaktadır. Daha dün Artara'da 15 kişilik bir mobilya atölyesindeki grev uygulaması «milli güvenlik» gerekçesiyle durdurulmuştur.

Sıkıyönetimin uzatılmasına defalarca yandaş olmuş, oylarıyla bunu sağlamış olan CHP'liler ise son oylamada görüşüne karşı çıkmışlardır. Ancak antidemokratik bir tehlike oluşu bu kadar somutlaşmış olan bir konuda parlamenterlerinin büyük bir kısmının oylamada bulunmamasına göz yummuşlar ve «aleyhte» tutum göstermelik olmaktan öteye geçememişler.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Baş

kanlık Kurulu, egemen güçlerin siyasi temsilcilerinin sıkıyönetimi yeniden uzatması ile ilgili olarak bir basın bildirisini yayınladı.

«Sıkıyönetim egemen sömürücü güçlerin empozesi ve Milliyetçi Cephe parlamenterlerin oyları ile bir ay daha uzatılmıştır. Böylece halkımız 12 Mart sıkıyönetimlerinden kurtulduktan bir yıl sonra yeniden sıkıyönetimli sıkı dönemlere sokulmuştur ve bu uzatmayla birlikte yeni sıkıyönetim bir yılı aşmaktadır. Halkımız böylece Cumhuriyetin 52 yılının 30 yılına yakın zamanını sıkıyönetim altında geçirdiği gibi son beş yıl içinde üç kez sıkıyönetim ilan edilmiş ve son dört yılın üç yıldan fazlası sıkıyönetim altında yaşanmıştır. Böylelikle halkımız olağanüstü derecedeki baskı rejimlerinde tutulmağa icbar edilmiştir.

Sıkıyönetimin uzatılmasını işçi sınıfımız emekçi halkımız ve tüm demokratik güçler adına protesto ediyoruz.

Öte yandan MC iktidarının emekçi yığınlar üzerindeki baskısı, sıkıyönetimsiz yerlerde de farksız biçimde devam etmektedir. Söke'de Sazlıköyde büyük kapitalist toprak sahibine karşı işçilerin yaptığı ekonomik ve demokratik direniş baskı ve zulümle önlenmek istemiş, ilgili sendika yöneticileri tutuklanmıştır. Ayrıca Partimiz Nazilli İlçe Yönetim Kurulu üyesi Mustafa İnç de gözaltına alınmış, bildiri dağıtan ve işçilerin sorunlarıyla yakından ilgilenen Söke Parti Örgütümüzün yöneticilerine de baskı yapılmıştır.

Gazetelerin MC koalisyonu içinde patlak veren çatışmalara, çekişmelere ilişkin haberleri çoğu zaman gerçeğin yüzeyini yansıtır. Oysa çeşitli finans grupları arasında, sermayenin çeşitli zümreleri arasında çok daha derinlerde devam eden bir çekişme var ve bunlar bütün ağırlıkları ile bu farklı çıkarların savunuculuğunu üstlenen siyasi partilere yansıyor. MC koalisyonu içindeki gerçek, kıyasıya çatışma işte bu alanlarda veriliyor.

Pamuk fiyatları ile ilgili çekişmeyi, hatırlanacaktır, Çukurovalı finans grupları kazanmıştır. Şimdi o alınan karar hayata geçiriliyor ve Dünya ihraç fiyatları üzerinden, Tarış ve diğer kooperatiflerin elindeki stoklar tekstil sanayicilerine devrediliyor.

Ancak pamuktan daha büyük «kâr»lar getirecek ve daha uzun vadeli bir yatırım alanı oluşturacak motor sanayii konusunda sermayenin çeşitli kesimleri arasındaki çatışma henüz sonuçlanmadı. Görünüşe göre oilerik erteleniyor.

Motor sanayii (ki bağlı olarak savaş sanayii de var) bugün sermayenin çeşitli zümrelerini, bu zümrelerden finans kapitalin çeşitli gruplarını kıyasıya bir mücadelenin içine itmiş durumda. Taraflar ve bu konudaki istek ve önerileri özetle şöyle:

Koç - Eczacıbaşı - Tekfen üçlüsü tarafından yönlendirilen ve finans kapitalin İstanbul grubu diye adlandırılan kesim motor sanayiinin «tek bir ünite» halinde ve bu kombine işletmenin mutlaka Çerkezköy-Sakarya sanayi bölgesinde kurulmasını öneriyor. Bu bir anlamda, motor sanayii özel sektör tarafından kurulmalıdır ve bir sermaye grubu tarafından gerçekleştirilmelidir, demek. Parlametoda bu görüşün savunuculuğunu, Vehbi Koç'un bir özel sohbetinde «gönlümdeki parti» dediği CGP tarafından üstlenilmiş durumda.

Benzer bir görüş de finans kapitalin Çukurovalı grupları tarafından savunuluyor. Oldukça benzer bir görüş. Onlar da motor sanayiinin tek bir ünite halinde kurulmasını savunuyorlar. İstanbul grubundan ayrıldıkları nokta, işletmenin kuruluş yeri.

Motor Sanayii ve MC

Çukurovalılar, motor sanayii fabrikasının Ceyhan - Tarsus - Mersin üçgeni içinde bir yerde kurulmasını istiyorlar. Bu görüşün parlamentodaki savunucusu ise MSP'nin bir kanadı. Ama galiba en etkili kanadı. Siyasi sözcülüğünü Abdülkerim Doğru - Korkut Özel ve kısmen Necmettin Erbakan yapıyorlar.

Bir de gene MSP içinde, ancak diğer bir kanat tarafından savunulan bir motor sanayii projesi var: Fehim Adak Projesi. MSP'deki kimilerince «anadolu burjuvazisi», kimilerince «tekeldışı burjuvazi» diye adlandırılan sermaye kesimlerinin sözcülüğünü üstlenen bu grup, oldukça ilginç bir proje geliştirmiş durumda. Buna göre motor sanayii tek bir birim halinde değil, çeşitli üniteler ve bu ünitelerde üretilen parçaların monte edildiği bir ana fabrika halinde kurulması öngörülüyor. Bazı iller şimdiden tesbit edilmiş bile: Kastamonu, Çankırı, Siirt, Urfa, Kırşehir, Konya. Konya ana fabrikanın kurulacağı il. Diğerlerinde de motor sanayii için çeşitli üretim birimleri oluşturulacak.

Fehim Adak projesinin bir özelliği daha var: Diğer görüşler motor sanayiinin tümünü özel sektörün kurmasını şart koşarken, Adak projesi yarısını kamu sektörünün yarısını da «halk işbirliklerinin» oluşturduğu bir ortaklık düzeni öngörüyor.

Bu konuda bir de CHP'nin görüşü var. Oldukça net bir görüş: Motor sanayii mutlaka devlet tarafından kurulmalıdır, diye özetlenebilir. Bu devlet kuruluşu da saptanmış durumda: Makina Kimya Endüstrisi Kurumu.

İşte böylesine büyük bir yatırım alanında böylesine zıt görüşler çarpışıyor. Ve bu uzlaştırılması çok güç olan zıtlıktır ki MC hükümetinin programında yer almasına rağmen motor sanayii konusunu «bilinmeyen bir tarihe» erteliyor.

Diyarbakır olayının içyüzü

Diyarbakır KİTLE
Bürosu bildiriyor

Diyarbakır'da olup bitenleri halkımız, TRT'nin mikrofonlarından, yada bir juva basınından izlemek zorunda kaldı. Tabii olaylar bu yüzden iyice çarpıtıldı, olanlar olmamış, olmayanlar olmuş gibi gösterildi. Diyarbakır KİTLE bürosu olayların içyüzünü ve gelişmesini adım adım izledi.

24 Haziran Pazartesi günü hatta daha da önceki günler MHP Diyarbakır il örgütü afişlerle, bildirilerle ve çeşitli sesli duyuru araçlarıyla Alpaslan Türkeş'in geleceğini halka duyurdu.

Olayların çıktığı gün Diyarbakır'a 500'e yakın komando denen faşist sürüsü getirildi. Getirildi çünkü, Diyarbakır'da MHP örgütüne veya yan örgütlerine bağlı militan faşist sayısı 20'yi geçmemektedir. Bu yüzden faşistlerin «kaydırma» dedikleri yöntemlerle diğer şehirlerden Diyarbakır'a faşist sürüleri kaydırıldı.

İlk olay saat 13.30 sularında patlak verdi. Kahvelerde oturmak isteyen faşist komandoları, halk sille tokat kahvelerden kovdu. Aynı anda komandolar kale burcuna büyükçe bir bozkurt flaması astılar. Bu Diyarbakır halkının öfkesini daha da çoğalttı.

Türkeş'in konuşmayı tasarladığı meydana saat 14.30'dan itibaren komandolar birikmeğe başladılar. Saat 16.00'da komandolar meydana bir kürsü kurdu. Aynı anda sayıları 3 bini bulan bir halk kitlesi Türkeş, faşizm ve baskıya aleyhine gösteri yapmağa başladılar. Her geçen dakika protestocuların sayısı çoğaldı ve meydana dört bir yandan sardı. Faşist komando sürüleri sapsarı su-

larıyla birbirlerine sokulmaya başladılar. Bu arada bir kaç komando silah çekti. Bir kaç da anti-faşist sloganlar haykıran halkın üstüne taş attı. Ama hemen cevaplarını aldılar. Bunun üzerine toplum polisi, komandolar ile halkın arasına bir barikat kurmak istedi. Olmadı. Barikat kurulamayınca toplum polisi şefinin emri duyuldu ve polisler halkın üzerine yer yer hedef gözeterek ateş açtılar. Ancak halk gerilemedi. 35 dakika süren çatışmanın sonunda toplum polisi 38 yurttaşımızı yaraladı ve geri çekilmeye başladı. Yaralılardan 24'ü hastaneye kaldırıldı.

Polis geri çekildikten sonra askeri birlikler tank desteğinde şehre girdiler. Tanklar meydanın çevresini sardı. Polis ile halkın arasına giren askerler çatışmayı kısa süre için durdurdular. Ancak genç, polis tarafından vuruldu. Subay-asker kordonunu yarmayı başaran iki larla polisler arasında çok sert tartışmaların çıktığı görüldü. Aynı sert tartışma toplum polisi şefi ile bir albay arasında da sürdü. Bu arada halk kitlesi faşistlerin karargahına, MHP binasına doğru ilerledi. Halkın yaklaşımını gören faşistler, MHP binasının pence resinden makinalı tabanca ile ateş açtılar. O sırada bir er vuruldu ve hastaneye götürülemeden öldü. Halk, polisi surekli yuhalıyor ve taşıyordu. Faşistler ise ortalıktan kaybolmuşlardı.

Türkeş hava alanına indiği sırada alay da protestolara uğradı. Ardından valinin arabasıyla şehre gelen Türkeş'i Diyarbakır halkı tükürük, taş ve şişe yağ-

muruna tuttu. Türkeş, vilayetten bir ara bilinmeyen bir yere gitti ve 15 dakika sonra döndü. Onun dışında bütün kasıllarına rağmen halkın galeyamı yüzünden meydana çıkamadı.

Olaylar gece de devam etti. Gece 01.00'de sayıları 5 bini aşan bir topluluk Vilayete doğru yürüdüler. Polisler gene çatışma çıktı ve gene polis ateş etti. Silah seslerinden makinalı tüfek de kullanıldığı apaçık belli oluyordu. Bu arada bir toplum polisi otobüsü tahrip edildi. Özel bir oto kalabalığı yarmak istedi. İki kişi yaralandı. Bunun üzerine otomobil ters çevrildi. İçindeki zorbalar güçlükle kaçtılar.

Aynı gece, daha önceki saatlerde (21.00 sularında) bir toplum polisi minübüsünden inen 7 sivil şahıs TÖB-DER binasına beş dakika kadar süren bir yaylım ateşi açtılar. Duvarlarda 27 kurşun izi tesbit edildi. Bütün gece boyunca çatışmalar sürdü. Bu arada Mehmet Aytekin adlı genç bir işçi de başından vuruldu ve öldü. İyice gerginleşen havayı askeri birlikler güçlükle kontrol edebiliyorlardı.

Ertesi gün Diyarbakır Tıp Fakültesinden alınan Mehmet Aytekin'in cesedi en az 20 bin Diyarbakır'lının omuzlarında ve «kahrolsun faşizm» «Katil Türkeş» sesleri arasında Nebi Camiine götürüldü. Cenaze namazından sonra İşçi Mehmet Aytekin gene omuzlarda Mezarlığa götürüldü ve toprağa verildi. Cenaze Diyarbakır halkının faşizmi lanetleme gösterisi halinde geçti cenaze töreninden sonra halk dağıldı ve olaylar yatıştı.

Diyarbakır olayının kısa hikayesi işte bu kadar.

CHP'NİN TAKSİM MİTINGİ VE DEMOKRASİ SORUNU

CHP Genel Başkanının son Taksim mitinginde yaptığı konuşma, Ecevit ve çevresindekilerin başını çektikleri «yeni CHP» hareketinde giderek ağırlığını artıran «eski özellikler»i bir kere daha vurguladı.

CHP Genel Başkanı yüzbinlerin ortasında onlardan biri gibi, onlara seslenmedi. Devlet katından, Devlet adına, içte ve dışta dinlediğini işitir kulaklara mesaj uçurdu. Üzerinde durduğu konular da, bu konularda söyledikleri de, bunları söyleyen ki edası da, kendisine «umut» bağlayanlardan Ecevit'in ne umduğunu gösterdi. Yalnız onu değil, bazı çevrelerin de Ecevit'ten ne umduklarını gösterdi.

Yurt çapında kitlelerin CHP toplantılarına gösterdikleri ilgi ve yakınlık, gerçekte, emperyalist uydusu tekelci sermaye iktidarıyla kitlelerin ekonomik ve sosyal çıkarları arasındaki uzlaşmaz çelişkiye kaynaklanıyor. MC hükümetinin ekonomik alanda izlediği siyasetler, ağır hak verdiği tercihler, kitlelerin demokratik uyanışından korkarak giriştiği türlü provokasyonlar ve faşist baskılar, bunlara karşı kitlelerden ve demokratik güçlerden gelen tepki karşısında kimi çevrelerde alttan alta gelişen ve kimi gözükara gerici yayın organlarında şirretçe dile getirilen faşizm özelemleri hep bu çelişkinin ürünleridir.

Dünya kapitalizminin ekonomik krizinde etkisiyle bu çelişki şiddetlendikçe tekelci sermaye iktidarına karşı sosyal muhalefet de güçlenmekte, yeni boyutlara ulaşmaktadır. İşçi sınıfının bağımsız ve merkezi siyasal hareketinin gelişip kitlelerin bilinci ve eylemleri üzerinde ağırlığını duyurmasıyla sosyal muhalefetin temeldeki sınıfsal içeriği ve yönü daha da vuzuha kavuşacaktır. Daha bugünden, işçi sınıfının henüz kendiliğindenlik sınırını aşmayan hareketi bile yer yer sosyal muhalefetin başını çeker olmuştur.

Bu durum bazı çevrelerde derin «kaygular» doğurmaktadır. Son zamanlar da DİSK, Türk-İş ve Top-Der içinde girilen birtakım çabalar, tıpkı bir kısım burjuva basında CHP'ye gösterilen yakınlık gibi, hep bu kayguların ürünüdür. ve sosyal muhalefet potansiyelinin her ne bahasına olursa olsun bir işçi sınıfı özü kazanmasının engellenmesi, onun yerine CHP «Sosyal Demokrasi»sine kanalizasyon için gösterilen genel çabanın bir parçasıdır.

Bu çabanın içinde olan CHP yöneticilerinin asıl amaçları, bu dönemde üzerlerine aldıkları tarihi işlev, sosyal muhalefetin başını çekip onu gerçek hedefine, tekelci sermaye iktidarına yöneltmek değil, kendi «dâva»larına âlet etmektir. CHP yöneticilerinin «dâvası», söz konusu çelişkiyi ortadan kaldırmak değil, onun belirtilerini yumuşatmak ve göz ardı etmektir. Sömürüye son vermek değil, sömürüyü sömürünün belli biçimlerinden ve tezahürlerinden ibaret gösterip o biçimlerin ya da tezahürlerin üzerine yürüyerek sömürü düzenini «düzeltmek»tir. Giderek, faşizmin tohumunu taşıyan ağacın köküne baltayı vurmamak değil, dallarını budamaktır.

Bunun içindir ki CHP, kitleleri kendi gerçek çıkarları ve ihtiyaçları doğrultusunda sahiden harekete geçirmekten, buna yönelik somut ve güncel programlarla ortaya çıkmaktan büyük bir dikkat ve özenle kaçınıyor. «Halk sektörü» ve «halkın iktidarı» gibi içi boş genellemelerle göz boyayıp somut çözüm bekleyen gerçek sorunları hasır altı ediyor. Kitlelerin kendi maddi yaşamlarından kaynaklanan iş, ekmek, hürriyet taleplerini hattâ bu talepleri dile getiren sloganları yer yer çarpıtıp benimseyerek, «her şeye kaadir» ve «her derde deva» «Kamraman Ecevit» imajı içinde eritmeye uğ-

raşıyor. Demokrasinin, kitlelerin ve onların bağrında çalışan işçi sınıfı devrinin emperyalist demokratik mücadelesi sonucunda değil de, «Cumhuriyeti kuran ve demokrasiyi getiren CHP» eliyle halka âdeta armağan edileceği havasını yayıyor. Kitlelere somut hedefler için değil, ne idüğü belirsiz soyut «Yarımlar!» için ve «Herkes kardeş olsun! Sev kardeşim!» teraneleriyle çağrılar çıkarıyor. Tez elden «tek başına» iktidar olabilmek için kitlelerin soven duygularına hitap etmekten, bundan medet ummaktan geri kalmıyor. Hattâ bütün bunlar için kendi örgütü içinde yönetici takımla tabandaki bazı faal demokratik unsurlar arasında her fırsatta belirtileri ortaya çıkan bir gerginliği göze alıyor.

Çünkü CHP yöneticilerinin «dâvası» kitlelerin derlerine çare bulmak değil, kitlelerin ana derdi üzerinde —sermaye sömürüsü üzerinde— yükselen Devlet yapısının iç ve dış sorunlarına çözüm bulmaktır. Bir başka deyişle, hâkim sınıfların nice bir açmazdan öbürüne sürüklenerek içinde bocaladıkları hükümet bunalımına çözüm getirmektir. Öyle olduğu için de CHP yöneticileri kitlelerle tekelci sermaye arasındaki çelişkinin sınıfsal içeriğini hafız ederek hemen her sorunu sınıf mücadelesi temelinden kaydırıp Devlet alanına aktarmaya gayret göstermektedirler.

Oysa sınıf mücadelesi Devlet sorununun özüdür. Ve sınıf mücadelesi hangi «kardeşlik» uğruna olursa olsun inkâr edilmekte ortadan kalkmadığından, bu yaklaşımla sonunda yine sınıf mücadelesinde Devlet adına hâkim sınıfların baskın çıkması sağlanmaktadır.

Nitekim CHP Genel Başkanının Taksim konuşmasında sarfettiği bir söz, CHP'nin bu konudaki tutumunun ve anlayışının en açık ifadesi ve özeti sayılabilir. «Kendi güvenlik kuvvetlerinden bile partizanlık ve kıskırtıcılık damgası veyen bir hükümet iş başında iken Türkiye'nin ne iç ne dış güvenliği sağlanır.»

Bu sözlerin anlamı açık: Türkiye'nin «güvenliği» bir NATO sorunu olduğuna göre, CHP Genel Başkanı NATO ve ABD ile ilişkileri ancak bir CHP hükümetinin düzeltebileceğini ve kendisinin de, o hükümetin başı olarak, bu yolda —ambargo ve sair konularda— gerekli adımları atmaya, yani Kıbrıs hal-

kının bağımsızlığı, Kıbrısın toprak bütünlüğü ve Kıbrıs'ta demokrasinin geleceği üzerinde emperyalistlerle pazarlığa girişmeye hazır olduğunu bildirmektedir. Konuşmasının bir başka yerinde geçen «Savaş yapmak kadar, hattâ ondan da fazla, barış yapmak da cesaret ister» sözünün anlamı budur.

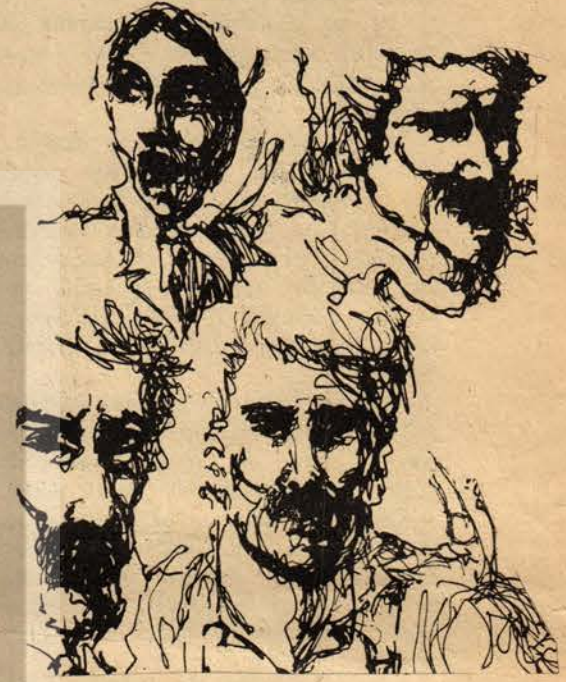
Oysa NATO ve ABD ile ilişkiler, NATO ve ABD ile, Türkiye halkının değil, Türkiye hâkim sınıflarının kurdukları «güvenlik» ilişkileridir. Bu gerçek karşısında, Ecevit'in geçen yıl başbakanken sarfettiği «NATO'nun güneydoğu kanadındaki boşluğu doldurmaya hazırız» sözü ve geçen hafta yabancı gazetecilere söyledikleri —«Türkiye Batının bir parçasıdır, aramızdaki bazı sorunlar halledilmezse Türkiye'de kimse istemediği bazı şeyler olabilir» sözleri— son konuşmasıyla birlikte değerlendirildiğinde, CHP Genel Başkanının kendisini neye aday gördüğü ve gösterdiği açıkça ortaya çıkar.

İç «güvenliği» gelince. Orda da CHP Genel Başkanının sözleri şimdiki MC hükümetini kitleler adına değil, açıkça Devlet adına ve Devletin arındaki güçler adına suçluyor. Şimdiki hükümetin iç «güvenliği» sağlamaktan «âciz» olması, onun sınıfsal konumunun, sermayenin içinde debelendiği açmazların bir gereği ve sonucudur. Bu hükümet sermayenin güvenliği uğruna iç «güvenliği», asayişli türlü provokasyonlarla bozmaya, sosyalistlerin, demokratların, yurtseverlerin «devlet kuvvetlerine yardımcı» unsurlar eliyle kovalanmasına göz yummaya mahkûmdur. Mevcut polisi, gerçekte kime sadakat bağı olduğu bilinmeyen yeni «unsurlarla» takviyeye çalışması da bundandır. Buna karşılık CHP Genel Başkanı, CM Hükümeti iş başında kaldıkça iç «güvenliğin» sağlanamayacağını söylemekte, o işi —yani sermayenin güvenliğini sağlamayı— ancak kendi partisinin patırsız güvültüsüz, «Devletin itibarını sarsmadan gerçekleştirebileceğini» söylüyor; hem de, bu arada, mevcut güvenlik kuvvetlerini tebci edip temize çıkarıyor, yani onların sermayenin güvenliği adına bugüne kadar ve hâlen gördükleri hizmete arka çıkıyor.

Böylece CHP Genel Başkanı, dışta olduğu gibi içte de hâkim sınıfların güvenliğinin en sağlam, pürüzsüz teminatı

olarak kendisini ve Partisini öne sürmektedir. Bu da CHP'nin ve onun kitlelere kurtarıcı olarak sunduğu «kahraman», Devlet ve Devletin «tarafsızlığı» adına hangi sınıf çıkarını sağlama bağlamaktan yana olduğunu kanıtıyor.

Tekelci burjuva iktidarı nice bir içine düştüğü ekonomik ve sosyal açmazlar nedeni ile burjuva demokrasisini sürekli ihlâl ediyor; kendi burjuva legalitesini pervasızca ayaklar altına alıyor, sonra da bu yaptığını topluma bir «demokrasi ilkesi» ya da «şartı» olarak kabul ettirmeye, burjuva legalitesinin ihlâlini «meşrû»laştırmaya çalışıyor. 12 Mart döneminde olanların ve o dönemdeki tüm Anayasa ve yasa değişikliklerinin özü budur. MC Hükümetinin de bugün yine tekelci burjuva iktidarı adına yapmaya çalıştığı budur. Buna karşı çıkmak bütün demokratların görevidir, ve işçi sınıfı sosyalistleri buna karşı çıkan herkesi desteklerler.

Ancak, çağdaş koşullarda Devletin temel sınıf yapısının teyidinden yol çıkılarak gerçekten Demokrat olunamaz. Demokrasiyi sokakta bulmadınız, kabul. Faşizme meydanı boş bırakmayacaksınız, o da kabul. Fakat, faşizm nedir? Bir avuç maceracının, bir çetenin sizin «tarafsız» Devletinizi ele geçirmesi midir? Yoksa burjuva demokrasisi sınırları içinde dahi rahat nefes alamayan, yani kitleleri kendine yettiğince sömürmekte güçlük çeken tekelci burjuvazinin kendi sınıf çıkarımı işçi sınıfı ve diğer demokratik kesimler karşısında sağlama bağlamak için işi zorbalığa vurması mı?

Devleti sınıf içeriğinden soyutlamak la faşizmi tekelci burjuva çıkarılardan soyutlamak aslında aynı şeydir. Devleti tarafsız belleyip o tarafsızlığa bel bağlamanın sonu Devletin tarafsızlığı adına tekelci burjuva çıkarılarını dokunulmazlık hâlesi ile sarmaya varır. Ve kendilerini öyle «Demokrat» belleyip kitlelere demokrasi armağan etmeye kalkanlar, olsa olsa, kitlelerin demokratik talep ve özelemlerini, burjuva demokratik meşrûyeti her an faşist zorbalığa dönüştürmeye hazır sınıf çıkarılarına belli bir dönem için âlet ederler.

Çağdaş koşullarda «demokratçılık» oynamaktan Demokrat olmaya giden yol, kitle çıkarları kadar Devletin de sınıfsal özünü kavramaktan, yani demokrasinin mücadelesinin gerçekte sınıf mücadelesinin bir parçası olduğunu kavramaktan, Devlet olgusunu buna göre değerlendirmekten geçer. Bunun içindir ki faşizme dur diyecek, onu geriletecek ve demokrasiyi gerçekleştirecek temel güç ve demokrasi uğruna verilen mücadelenin öncüsü, sosyalizmin bilimi ile mücehhez örgütlü işçi sınıfıdır.

dünya
devrimci
hareketinden
haberler

GÜNEYKORE'DE POLİS DEVLETİNİN SONU YAKINDIR

Amerikan emperyalizminin ve uşaklarının Çin Hindî yarımadasında ardarda yenilgiye uğraması ve sonunda yarımada dan tası tarağı toplayıp gitmek zorunda kalmaları bütün dünyada büyük yankılar uyandırmıştı. Amerikan emperyalizmi Vietnam, Laos ve Kamboçya halkının yıllar boyu süren örgütlü mücadelesi ve dünya devrimci hareketi ile dayanışmaları sayesinde bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm doğrultusunda bir zafer daha kazanmışlardı.

Çin Hindî yarımadasının artık Amerikan emperyalizminin egemenlik sınırları dışında olması dikkatleri bu kez de Doğu Asya'daki yine parçalanmış bir devlete, Kore'ye çekti. «Güney Kore de bir Vietnam mı olacak» avazleri yükselmeye başladı. Çünkü Güney Kore de Güney Vietnam gibi emperyalizmin utanç verici bir sömürgesi halindeydi. Emperyalizm gittikçe daralan egemenlik sahasından bir de Güney Kore'nin çıkması için elinden geleni yapacak, Vietnam'dan Laos'tan ve Kamboçya'dan kovulan Amerikan emperyalizmi herhangi bir olay çıktığında Güney Kore'yi elinden kaçırmamak için tüm gücüyle yükleneyecekti.

Kore halkı bundan tam 25 yıl önce korkunç bir savaşa sürüklenmişti. İkinci Dünya Savaşından sonra kendi ülkesinde Mc Carthy'ciliğin alıp yürüdüğü Amerika, Dünyanın bir çok bölgesinde olduğu gibi Kore'de de kendine ait olmayan bir savaşı her zamanki gibi «demokrasiyi kurtardığını» söyleyerek yürütmüştü. 1950 yılında başlayan ve üç yıl süren savaşta Birleşmiş Milletlerin Amerika'ya boyun eğmesi yüzünden içlerinde Türklerin de bulunduğu tam 4 milyon insan ölmüş yada yaralanmıştı. Ve sonunda da Kore, Vietnam'da olduğu gibi 38 inci paralelden Kuzey ve Güney olmak üzere ikiye bölünmüştü. Aradaki askerden arınmış bölge Kore halkını emperyalizmin çıkarları yüzünden ikiye ayırıyordu.

Bundan sonra Kuzey'de başkent Pyongyang olmak üzere Kore İşçi Partisinin önderliğinde sosyalist bir rejim kurulurken Güney Kore'de Amerikan emperyalizmi bütün ağırlarıyla ülkeyi sarıyordu.

Kore kanlı bir savaşa sürüklenmeden önce de sömürgeciliğin boyunduruğu altındaydı. Japonlar Asya'da bir çok ülkeyi işgal ederlerken Kore'yi de egemenlikleri altına almayı unutmamışlardı. Japon işgali sırasında Kore dehşet verici bir baskı rejimi altında inlemişti. Bu yüzden de işçi ve sosyalizm hareketleri fazla gelişmemiş, bir çok liderler yurt dışına kaçmak zorunda kalmışlardı. Yine de Kore Komünist Partisi ülkede direnmeyi başaran bir avuç devrimcinin kurtuluş ümidi olmuştu. 1953 yılında ülke ikiye ayrılınca Kuzey Kore Komünist Partisi, Kore İşçi Partisi adını aldı ve adeta patlama halinde bir hızla gelişmeye başladı. Parti daha çok işçi ve köylülerin Partisiydi. Ancak 1964 yılında birleştiği Yeni Halk Partisinin aydınlar ve küçük burjuvalardan oluşan üyelerini de kapsıyordu. Kore İşçi Partisi yanbaşı duran emperyalizm tehlikesi yüzünden bir kitle partisi politikası uygulamayı yeğ tuttu. Kuzey ve Güney'in birleşmesi konusunda yaptığı çabalar politikasında da önemli bir yer işgal ediyordu. Öte yandan Kore savaşı sırasında hemen tamamen yıkılan ülkenin yeni baştan ve sosyalist ilkelere göre inşası gerekiyordu. Yavaş yavaş bütün imalat ve servis işletmeleri devletleştirildi. Toprak küçük bir kısmı yine çiftçilere ait olmak üzere kollektifleştirildi. Sıkıntılı yılların geçirilmesi göze alınarak endüstrileşmeye ağırlık tanındı. Bazan bütçenin yüzde 80'i ya da daha fazlası endüstriyel yatırımlara aktarılıyordu. Bunun yanında ülkenin korunması için de askeri harcamalara önem vermek gerekiyordu.

Öte yandan Güney Kore, emperyalizmin boyunduruğu altındaki tipik kukla hükümet görünümüne sahiptir. Ülkede göstermelik refahı sağlamak için korkunç bir ithalat rejimine yönelinmiştir. Vitrinlerde bütün tüketim malları boy göstermekte, ancak Güney Kore'li işçiler Asya standartlarına göre bile olağanüstü düşüklükte ücretlerle bu malları sadece seyredebilmektedirler. İthalatın büyük bir kısmı Amerikadan yapıldığı için Güney Kore tam anlamıyla her açıdan Amerikan egemen sınıflarına göbeğinden bağlanmıştır. Ödemeler dengesi daima

korkunç açıklar gösterir. Hızla yükselen enflasyon emperyalizmin maşası çıkar çevreleri ile halkın aradaki uçurumu gittikçe açmaktadır.

Bu arada devlet başkanı Park Chung Hee de dünyadaki en faşist yöntemlerden biriyle ülkedeki muhalefeti korkunç bir baskı altında tutmaktadır. Adı bile Amerikadakinin aynı olan Kore Merkezi İstihbarat Teşkilatı (KCIA) ülkede Park Chung Hee'ye karşı ufak bir ses yükselebilir bile dehşet verici işkencelere tabi tutulmaktadır. 35 bin kişilik Kore CIA ordusu müthiş bir terör uygulamaktadır. İşkenceler, adam kaçırmalar, tutuklamaları, zindanlar, sokak ortasında adam

öldürmeler bir an bile durmamaktadır. Ama buna karşılık ülkede hoşnutsuzluk gittikçe artmakta ve Amerika'nın buna rağmen hükümeti tam anlamıyla desteklemesi bütün dünyanın nefretini çekmektedir.

Kuzey ve Güney Kore'de hal böyleyken askerden arınmış bölge de son zamanlarda iki tarafta da gerginlik görülmektedir. Park Chung Hee durmadan Kuzey'in Güney'e saldıracağından bahsetmekte ve böylece ülkedeki çelişkileri unutturmaya çalışmaktadır. Şu anda Kore'de geleceğin ne göstereceği belirgin değildir, ama Park'ın korkunç polis devletinin sonu muhakkak ki yakındır.

Anadolu Ajansının bu haberinin

yorumu

ihtiyacı

var mı?

?

HONG KONG — Çin, Sovyetler Birliğini, Hitler'in izinde yürümekle suçlamış ve sonunun, Hitler'inkinden daha kötü olacağını ileri sürmüştür.

«Yeni Çin Haber Ajansı'nın yayınladığı bir yorumda, Sovyet yöneticileri, dünyaya hâkim olma konusunda Hitler'le aynı ihtirası taşımakla suçlanmakta, «Brejnev ve kliği bu sevdadan vaz geçmezse, Hitler'den daha beter bir sonla karşılaşacaklardır» denmektedir.

Ajans, yorumunda, Hitler'in de, İkinci Dünya Savaşından önce «Samimi olarak barış istediğini» ileri sürdüğüne dikkati çekerek, Brejnev ve kliğinin, bazı Batılı ülkelerin savaşta çekinmelerinden yararlanarak onlara daha önemli istemlerini kabul ettirme yolunu denediklerini ifade etmektedir.

«Yeni Çin Haber Ajansı», ABD ile SSCB arasındaki rekabetin üçüncü dünya savaşı ile sonuçlanabileceği iddiasını da ortaya atmıştır.

(Anadolu Ajansı)

MOZAMBİK'TE

SON
DURUM

Portekiz'de yarım yüzyıl süren faşizmin yıkılması bir bakıma Portekiz'in 500 yıl boyunca sömürdüğü Mozambik'in de kurtuluşu oldu. Geçen Eylül ayından beri işbaşında olan geçici hükümet yerini tamamen Mozambik Kurtuluş Cephesi yani Frelimo hükümetine bıraktı. Frelimo tam 10 yıldır bu günleri beklemiş, Portekiz'den asker olarak gelip de Mozambik'in kurtuluşu için çarpışanların arasına katılan Komünist Partisi üyelerinin de dayanışmasıyla kendi devrimci hükümetini kurmuştur. Semora Machel'in liderliğindeki yeni Frelimo hükümetinin işi zordur. Çünkü eski sömürge iktisadi olarak bir çöküntü halinde bırakılmıştır. Ülkeyi sadece ve sadece sömürmek için Mozambik'te bulunan Portekizli sermaye çevreleri daha Portekiz'in devrimci hükümeti Mozambik'in bağımsızlığını tanıyacağını söyler söylemez apar topar sermayelerini ve kendilerini dışarı atmışlardır. Mozambik'te yaşayan 8 milyon aşkın insandan büyük çoğunluğu açlıkla tokluk arasında bir hayat sürdürmektedirler. Ayrıca Frelimo hükümeti 640

milyon dolarlık yakın bir dış borcu miras olarak almıştır. Portekiz hükümetinin kendi derdi kendi başından aşkın olduğu için Mozambik şimdilik sadece kendi kaynaklarına dayanabilecektir. Gerçi ülke bazı ham madde kaynakları bakımından zengindir ancak yüzyıllar süren sömürge politikası Kara Mozambikliler arasında kalifiye işçilerin yetişmesine, Mozambik'in sermaye birikimine engel olmuştur.

Frelimo lideri Machel anti emperyalist ve anti sömürgeci olduğunu söylemektedir, ve Marksist olduğunu tekrarlayarak ülkede ırk ayrımı diye bir şeyin söz konusu olamayacağını, ülkedeki sürtüşmenin ancak sınıf temeline dayanabileceğini bildirmektedir. Bu yüzden de aralarında ülkenin ekonomisi için yararlı kişiler olabilecek beyazlara çağrıda bulunmuş ve ülkeyi terketmemelerini istemiştir. Partinin kongresinde ülkedeki demokrasinin bir halk demokrasisi olduğu da belirtilmiş, «kapitalizme ve insanın insan tarafından sömürülmesini karşıyız» denmiştir.

Çağımız dünya çapında kapitalizm çağımızın baş çelişkisi güçlenen

İşçi sınıfı sosyalistleri olarak görevlerini doğru bir şekilde yerine getirebilmek için ülkemizdeki ve dünyadaki ekonomik ve politik gelişmeleri çok iyi kavramamız ve bu gelişmelerin yönünü ve kapsamını eksiksiz bir şekilde tespit edebilmemiz gerekir.

İşçi sınıfının mücadelesini zafere götürebilecek doğru bir strateji yaşanan tarihi çağın, bilimin kılavuzluğunda doğru bir şekilde tahliline bağlıdır, tıpkı doğru mücadele taktiklerinin yaşayan kitlelerin somut durumlarının doğru tahliline bağlı olduğu gibi.

İçinde yaşadığımız tarihi çağın temel özelliği nedir? Bu çağ hangi gelişmeyle belirlenir? Bu çağın özgül çelişkileri nelerdir, bu çelişkilerin dünya çapında doğduğu mücadeleler nedir? Ve bütün bu mücadeleleri belirleyen temel unsur hangisidir?

Tarihin akışının hangi yönde olduğuna baktığımızda, içinde yaşadığımız çağın öncelikle, dünya çapında bir üretim tarzından daha ileri düzeydeki başka bir üretim tarzına, kapitalizmden sosyalizme geçilen bir çağ olduğunu görüyoruz. Kapitalizm 19. yüzyılın sonlarına doğru üretici güçleri geliştirme imkânlarını yitirmiş ve kendi yarattığı üretici güçler ile kendi varlığına bağlı olan üretim ilişkileri arasındaki uygunluğu sağlayamaz hale gelmişti. Serbest rekabetçi dönemden tekeli, emperyalist döneme geçilmesi bu zıtlığın dünya çapında yaygınlaşması olmuş, kapitalizm bir üretim tarzı olarak ölmeye başlamıştır.

Sosyalizme geçiş çağı, Ekim Devrimiyle başlar :

Üretici güçlerin özgürce gelişme eğilimi kapitalizmin özel mülkiyetle koyduğu sınırları yıkmaya başlamış, üretici güçlerle üretim ilişkilerinin uygunluğu bir üst üretim tarzında, sosyalizmde gerçekleşme yoluna girmiştir. Yeni düzenin, kapitalizm karşısında kazandığı ilk zafer büyük Ekim İhtilali ile Çarlık Rusya'sında gerçekleşmiştir.

Gerek kapitalizm ile sosyalizm arasında başka üretim tarzları olmamasından ve kapitalizmin bir üretim tarzı olarak emperyalist döneme girmesiyle **tarihi olarak** ömrünü doldurmuş bulunmasından, gerekse sosyalizmin Ekim Devrimi ile kapitalizmin bir devamı olarak ortaya çıkıp sosyalizmi pratikte, hayatta gerçekleştirmiş olmasından dolayı, dünya tarihinde Büyük Sosyalist Ekim Devrimi ile **dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı** başlamıştır. İçinde yaşadığımız çağın temel özelliği budur.

Kapitalizmin temel çelişkisi üretim araçlarının özel kapitalist mülkiyetinin tekelleşmesi ile üretimin sosyalleşmesi arasındaki çelişkidir. Kapitalist üretim ilişkilerinin üretici güçlerin gelişmesini engellemesi demek olan bu çelişki hayata, burjuvazi ile proletarya arasındaki sınıf mücadelesi şeklinde yansır.

Kapitalist toplumun tarihini yaratan mücadele burjuvazi ile proletarya arasındaki mücadeledir. Bu mücadele dünya çapında ilk meyvasını Ekim Devrimi ile vermiştir. Proletaryanın sınıf mücadelesinin bir ülke de burjuvaziye karşı zafer kazanması ve bu nu o ülkede sosyalist toplumun kurulmasının izlenmesi, kapitalizmin emek sermaye çelişkisine uluslararası plânda yeni bir nitelik kazandırmıştır. Artık uluslararası burjuvazinin karşısında sadece tek tek ülkelerde mücadele yürüten işçi sınıfları değil, ayrıca **sosyalist devlet biçiminde örgütlenmiş, iktidara gelmiş bir işçi sınıfı** vardır.

İnsanlık tarihinde yeni bir çağın başlangıç noktası olan bu olay iki bakımdan büyük önem taşır. Birinci olarak, uluslararası proletaryanın bir bölümü iktidardadır, devlet gücünü kendi çıkarları doğrultusunda yeni den örgütleyerek mücadeleye sokma imkânına sahiptir. Bu, diğer ülkeler işçi sınıflarının

hiçbir şekilde sahip olamadıkları bir imkân, iktidardaki proletarya, dünya çapındaki emek-sermaye mücadelesinde kendi sosyalist devlet biçiminde örgütlenmiş gücünü uluslararası burjuvazi karşısında emekten yana hizmete sokabilir. İkinci olarak, sosyalist kuruluşun gerçekleşmesi ile proletarya artık yeni ve daha ileri bir düzeni kapitalizmin karşısına gerçek hayatta çıkarabilir, dünyayı sadece tek bir sistemin değil, iki ayrı ve zıt sistemin, kapitalizm ile sosyalizmin birarada varolduğu bir biçime sokabilir.

III. Enternasyonal

İşte bu ikili görevin SBKP öncülüğündeki Sovyet proletaryası tarafından başarı ile yerine getirilmesi dünya tarihinde büyük değişiklikler yaratmıştır. Uluslararası ekonomi ve politikada yeni bir mücadele gündeme gelmiştir: Kapitalizm ile sosyalizmin mücadelesi.

Bu mücadele ileride inceleyeceğimiz gibi günümüze kadar gelişerek sürmüştür ve emperyalist kapitalizmin nihai imhasına kadar sürecektir. İçinde yaşadığımız çağı belirleyen mücadele budur, **güçlenen sosyalizm ile çöken kapitalizm** arasındaki çelişkidir.

Proletaryanın burjuvaziye karşı yürüttüğü sınıf mücadelesinin tek ülkede zafere erişmesi ve sosyalist üretim tarzının, sosyalist toplumun ilk temsilcisi olarak SSCB'nin doğması, sadece uluslararası ilişkiler ve çelişkiler alanına kapitalizm-sosyalizm şeklinde iki toplumsal sistem arasındaki mücadeleyi getirmekle kalmamış, aynı zamanda kapitalist ülkeler işçi sınıflarının sosyalist topluma geçme mücadelelerini ve emperyalist sömürü altındaki Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın ezilen halklarının anti-emperyalist Ulusal kurtuluş mücadelelerini yeni bir düzeye çıkarmıştır. Sosyalist devrimi başaran ve sosyalist kuruluşu gerçekleştiren sosyalist Sovyetler Birliği proletarya iktidarı altındaki bu ülke, dünya devrimci sürecinin merkezi haline gelmiştir. SBKP öncülüğünde kurulan III. Enternasyonal gerek sosyalist kuruluşu, gerekse bütün dünya işçi sınıfı partilerine ve ulusal kurtuluş savaşı veren ezilen halkların temsilcilerine mücadelelerinde ışık tutmuştur. III. Enternasyonal emperyalizme ve kapitalizme karşı dünya çapında süren mücadelede sosyalist ülke-kapitalist ülkeler proletaryası-ulusal kurtuluş hareketi arasındaki birliği kendi varlığında ve çalışmasında hayata geçirmiştir.

Dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının temel mücadelesi olan kapitalist sistem ile sosyalist sistem arasındaki mücadele İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra proletaryanın bir dizi Avrupa ve Asya ülkesinde iktidara gelmesi ve buralarda sosyalist kuruluşu geçilmesiyle yeni bir düzeye ulaşmış, sosyalizm tek bir ülke ile sınırlı olmaktan çıkmış, bir dünya sistemi haline gelmiştir.

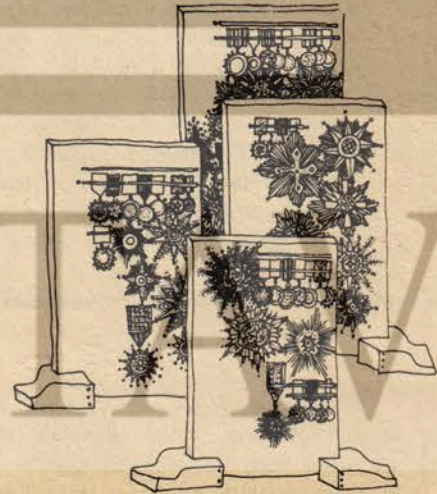
Bunu izleyen dönemde sosyalist sistem uluslararası ilişkilerde belirleyici bir rol oynama gücüne erişmiş, dünya çapında kapitalist kuşatma, yerini sosyalist kuşatmaya bırakmaya başlamıştır. Sosyalizm emperyalizme barışçı bir arada yaşama ilkelerini kabul ettirmiş ve emperyalizmin çökme süresini uzlandırmıştır.

Dünya devrimi sürecinin tayin edici gücü sosyalist sistemdir

Kapitalizm ile sosyalizm arasındaki temel mücadelede emperyalist kapitalizmi her geçen gün zayıflatan, onu adım adım elindeki mevzileri terketmeye zorlayan sadece sosyalist ülkeler topluluğunun gücü değildir. Kapitalist ülkeler işçi sınıfının sosyalist topluma geçme mücadelesi ve ezilen halkların ulusal bağımsızlıklarını kazanma ve emperyalizmin sömürsü dışına çıkma mücadeleleri sosya-

Çağımız, Dünya çapında kapitalizmden sosyalizmde olan sosyalizm ile çökmekte olan kapitalizmi yokedecek olan güç, onun zıddını oluşturmakta olan sosyalist sistemin öncülüğünde uluslararası işçi sınıfı hareketinin ve ulusal kurtuluş hareketinin birliğinde yaşadığımız çağ ancak bu çerçevede içini başarıya ulaştırabilecek işçi sınıfı partisinin bu stratejiyi uygulamasını sağlayabiliriz.

list ülkeler topluluğunun mücadelesi ile birlikte yürümektedir. Bugün ve büyük Ekim Devriminden beri, emperyalizme karşı birlik ve mücadele veren üç temel devrimci güç vardır: bu güçler, emek sermaye çelişkisinin emperyalist dönemde doğduğu başlıca üç çelişkinin güçlenen, gelişen yanlarıdır. Bu çelişkiler kapitalizm ile sosyalist sistem arasındaki çelişki, burjuvazi ile kapitalist ülkeler proletaryası arasındaki çelişki ve emperyalizm ile ezilen halklar arasındaki çelişkidir. Bu çelişkilerde işçi sınıfı-ulusal kurtuluş hareketi, içinde yaşadığımız dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının üç temel, birlik içinde olan ve birbirini tamamlayan devrimci gücüdür. Ancak bu üç temel güç içinde dünya çapındaki mücadeleyi tayin eden, mücadelenin motoru olan sosyalist sistemdir. Çünkü sosyalist sistem kapitalizmin temel çelişkisinden doğmuştur ve sosyalist devlet şeklindeki örgütlenmiş olan proletaryanın gücünün bir ifadesidir. Kapitalizmin temel çelişkisi emperyalist dönemde, emperyalist zincirin en zayıf halkasından bir sosyalist devrim ile kopmasına, proletarya tarafından koparılmasına yol açmıştır. Aynı çelişkinin bir yan ürünü olan ezilen halklar ile emperyalizm arasındaki mücadele ancak bundan sonra, emperyalizm karşısında bütün ezilen halkların temsilcisi, savunucusu ve destekleyicisi olan bir sosyalist ülkenin kurulmasından sonra zafere ulaşma imkânına kavuşmuştur. Objektif tarihi gelişme budur. Ve bizzat bu tarihi olgu çağın başından beri dünya devrimci sürecinde tayin edici gücün sosyalist sistem olduğunu, ondan bağımsız ve ayrı bir ulusal kurtuluş hareketinin mümkün ve mevcut olamayacağını ispat eder.

Uluslararası proletaryanın bir bölümünün devlet iktidarını ele geçirmesi ile kazandığı imkânlar onu, diğer ülkeler proletaryasının da öncüsü yapmıştır.

Burada sosyalist sistemin kurulmasının gerektirdiği imkânlar sadece maddi, teknik vb. gibi imkânlar değil, daha çok kapitalizm karşısında sosyalizmin sistem olarak varolmaya başlaması ve gelişmesi, yani kapitalizmin tarihi alternatifinin doğmasıdır. Eğer kapitalizmden sonra gelen düzenin sosyalizm olduğu teorik olarak doğruysa ve bu

Ekim Devrimi ve sonrasında pratikte ispatlanmışsa, dünya çapındaki mücadelenin bu iki sistem arasındaki mücadele olduğu ve kapitalizme karşı çalışan bütün devrimci güçler içinde geleceği temsil eden sosyalist sistemin maddi ve manevi gücünün tayin edici unsur olduğu son derece açıktır.

Kimilerince sosyalist sistemin tayin edici gücünden şüphe edilmekte bunun yerine, ulusal kurtuluş hareketi geçirilmek istenmektedir. Emperyalizm ile dünya devrimci güçleri arasındaki mücadelede ilk bakışta gözde çarpan, meselelerin özüne inilmeyip dış görünüşte kalındığında görülen şey ulusal kurtuluş hareketinin emperyalizme karşı dünya çapında kazandığı zaferlerdir. İşte bu gerçek bazılarınca her şeyin temeli, bütün dünyanın etrafında döndüğü mihrak olarak ulusal kurtuluş hareketinin alınmasını getirmektedir. Meselenin özüne inildiğinde, dünya çapındaki bütün mücadeleler kapitalizmden sosyalizme geçiş süreci içinde ele alındığında bu yanlıcı görüşün yanlışlığı kolayca ortaya çıkacaktır. Ulusal kurtuluş hareketinin amacı, **sosyalizm ve proletarya hegemonyası** ile belirlenmez, tersine, ulusal bağımsızlık ve bütün anti-emperyalist sınıf ve tabakaların ortak mücadelesi ile belirlenir. Yani bu mücadelenin sınıf temeli hatırlandığında, onun kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının, yani ulusal kurtuluş hareketinin ilk hedefinin daha da ötesinde bir düzene geçme çağının dünya çapında tayin edici gücü olamayacağı anlaşılır. Bu ulusal kurtuluş hareketinin emperyalizmi geriletmesinin, sosyalizme geçiş için elverişli şartlar yaratmasının ve sosyalizmin anti-kapitalist mücadelesine güç katan bir unsur olmasının inkâr edilmesi demek değildir. Tersine, emperyalizmi geriletten ve onu bir sistem olarak her geçen gün yaşanananın gerisinde bırakan şey sosyalizmin, uluslararası işçi sınıfı hareketinin ve ulusal kurtuluş hareketinin birlikte mücadelesidir.

İçinde yaşadığımız çağın diğer bir çelişkisi de kapitalizmin kendi iç çelişkilerinden, eşitsiz ekonomik ve politik gelişmeden, tekeli rekabetten doğan emperyalistler arası çelişkidir.

Kapitalizm genel bunalım içindedir

İçinde yaşadığımız çağ, dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Bu çağda emperyalist aşamada olan kapitalizm gerilemekte, sosyalizm ise güçlenmektedir. Bu çağ, sosyalizm için, sosyalizm açısından doğma, gelişme yayılma çağı olurken, kapitalizminin zayıflama, çökme ve yokolma kısaca **genel bunalım** çağıdır. Kapitalizm bu çağda dünya çapında bunalım içindedir. Kapitalizmin genel bunalımı kapitalist sistemin dünya çapında çökme sürecidir. Buhran kapitalizmin bütün yanlarını, ekonomisini, politikasını, ideolojisini, kültürünü kavramaktadır.

Kapitalizmin çöküşü, ölmeye başlaması geniş anlamda emperyalist döneme geçilmeyle başlar. «Tekel, işte kapitalizmin son sözü» diyordu Lenin. Fakat kapitalizm, ne

Emperyalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Sosyalizmle, kapitalizm arasındadır

Emperyalizme geçiş çağıdır. Çağımızın niteliği güçleniş ve sosyalizm arasında mücadelede belirlenmektedir. Bu süreçte güçlenme aşamasına uygun düşmektedir. Bizzat hayatı geçirmiş ve uygulanmakta, inşaatı için üç temel unsurun : Sosyalist sistemin, emperyalizmle mücadele hareketinin birlikte mücadelesidir. Bu süreçte ele alırsak ülkemizdeki sınıf mücadelesinin inşasını ve onun doğru bir strateji izlemesini,

Kapitalizmin genel bunalımı başından beri iki sosyal sistem arasındaki mücadele ile, kapitalizmi korumak ve ebedileştirmek isteyen güçlerle onu yıkmak ve dünya çapında sosyalizmi gerçekleştirmek isteyen güçler arasındaki mücadele ile belirlenir. Bu dönemde kapitalizmin kendi iç çelişkileri de sosyalizmin varlığı tarafından etkilendir.

Kapitalizmin genel bunalımının temel özellikleri olarak şunları sayabiliriz: 1) Dünyanın iki sisteme ayrılması ve bunlardan sosyalizmin gücünün artması. 2) Kapitalist sistemin artan iç çürüklüğü, işçi sınıfının mücadele gücünün artması ve emperyalistler arasındaki çelişkilerin keskinleşmesi. 3) Sömürgeci sisteminin bunalıma girmesi ve çökmesi, ulusal kurtuluş hareketinin güçlenmesi.

Kapitalizmin genel bunalımının birinci dönemi Ekim devrimi ile başlar ve İkinci Dünya Savaşı'na kadar sürer. İkinci dönem Alman faşizminin ve Japon militarizminin yenilmesi, sosyalizmin bir dünya sistemi haline gelmesi ile başlar ve 1950'lerin ortasına kadar sürer. Bu tarihten sonra başlayan üçüncü dönem hâlâ sürmektedir.

Kapitalizmin genel bunalımının dönemleri

Bu özellikler kapitalizmin genel bunalımının bütün süreci boyunca geçerlidir. Fakat Ekim Devrimi ile başlayan genel bunalım günümüze kadar üç dönem geçirmiştir. Günümüz üçüncü dönemi yaşamaktadır. Bu dönemler arasındaki farklılıklar nelerdir?

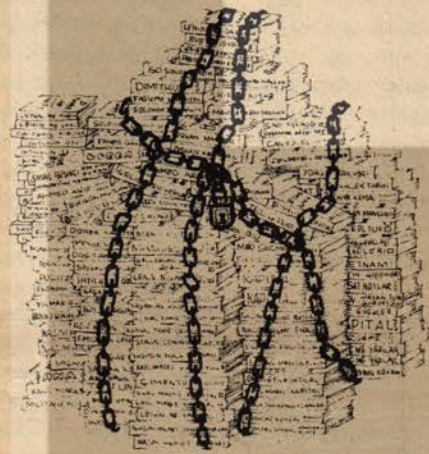
Kapitalizmin genel bunalımının birinci dönemi Ekim devrimi ile başlar ve İkinci Dünya Savaşı'na kadar sürer. İkinci dönem Alman faşizminin ve Japon militarizminin yenilmesi, sosyalizmin bir dünya sistemi haline gelmesi ile başlar ve 1950'lerin ortasına kadar sürer. Bu tarihten sonra başlayan üçüncü dönem hâlâ sürmektedir.

Kapitalizmin genel bunalımının bu dönemi arasındaki temel farklılıklar, her yeni dönemin, öncelikle dünya devrimci sürecinin niteliği olarak yeni bir gelişme düzeyine terkihi etmesi, sosyalizmin lehine ve emperyalizmin aleyhine değişen karşılıklı güçler ilişkisinin farklı aşamaları ile karşılaşması, kapitalist üretim tarzının çelişkilerinin daha keskinleşmesine şahit olmasıdır.

Genel bunalımın Ekim Devrimi ile girilen birinci döneminde emperyalizmin bütün dünya hakim olan sisteminde derin bir yarılmış, emperyalist sömürgeci sistemi bunalıma girmiş, kapitalist ekonominin çelişkileri artmış ve 1929-32 dünya ekonomi krizini yaşamış ve giderek İkinci Dünya Savaşı'na başlamıştır.

Genel bunalımın ikinci dönemi, faşist Avrupa devletleri ile militarist Japonya'nın, bazı sosyalist Sovyetler Birliği'nin cektığı bu

tün dünyanın ilerici güçlerinin ortak mücadelesi sonunda yenilmesi ve bir dizi ülkede sosyalist düzene geçerek sosyalist dünya sisteminin kurulması ve bu sayede emperyalizmin mevzilerinin daha da zayıflamasıyla karakterize edilir. Bu dönemde kapitalizmin çelişkileri daha da keskinleşmiş, hammadde, pazar ve sermaye ihracı imkânları azalmış, sömürgeci sistemi geri döndürülemez bir şekilde çöküş aşamasına girmiştir.

1950'lerin ikinci yarısında başlayan genel bunalımın üçüncü dönemi, (bunun ülkemizde «Sol» sapma tarafından savunulan «emperyalizmin üçüncü bunalım dönemi» görüşüyle hiçbir ilgisi yoktur. «Sol» sapma bu görüşü kendi maceracı, anti-leninist örgütlenme ve mücadele anlayışına sözcük teorik temel yapmak için getirmiş, bunun kapitalizmden sosyalizme geçiş çağındaki yerini koymamıştır. «Emperyalizmin üçüncü bunalım dönemi» terimi yanlış bir terimdir. Sosyalistlerin savunduğu kapitalizmin genel bunalımının üçüncü dönemi kavramı ile uzlaşmaz.) çelişkilerin artan keskinleşmesi, farklı toplumsal düzene sahip ülkelerin barışçı bir arada yaşaması ilkelere yerleşmesi için mücadele ve iki sistemin ekonomik yarışması ile belirlenir. Emperyalizmin insanlığın kaderini tayin etme imkânları daha da sınırlanır. Bu dönemin diğer iki dönemden farklı bir özelliği, başlamasının bir dünya savaşı ile ilişkili olmasıdır.

Üçüncü dönemdeki gelişmeler

Bu dönemde sosyalizm, diğer devrimci güçlerin artan desteği ile uluslararası ilişkilerin ve dünya ekonomisinin gelişimi üzerinde belirleyici bir etki kazanmaya başlamıştır. Aynı dönemde sömürgeci sisteminin çöküşü son aşamasına gelmiştir. Kapitalizmin temel çelişkisinin daha da keskinleşmesi onun bütün sosyo-ekonomik ve politik çelişkilerinin çok daha fazla şiddetlenmesine yol açmıştır. Aynı dönemde ulusal kurtuluş hareketi giderek artan ölçüde burjuva çerçeveye ile sınırlı kalmaktan çıkıp sosyalist kuruluşa geçiş imkânlarını içinde taşıyan milli demokratik bir karakter kazanmaya başlamıştır. Gelişen ulusal kurtuluş hareketi ile emperyalist devletlerin

yeni-sömürgeciliği arasındaki çelişkiler daha da keskinleşmektedir.

Bu değişiklikler dünya devrimci sürecinde yeni bir aşamanın, özellikle kapitalizm ile sosyalizm arasındaki yeni güçler ilişkisinin ve bu sürecin üç temel gücünün ortak anti-emperyalist mücadelesinin yeni başarılarının ifadesidir. Öte yandan gene aynı dönemde tekeli devlet kapitalizmi bütün gelişmiş kapitalist ülkelerinde egemen olmuştur. Ekonomik hayatın uluslararasılaşması süreci daha da hızlanmıştır. Batı Avrupa'da AET ile kapitalist ekonomik entegrasyon (bütünlendirme) ortaya çıkmıştır.

Aynı dönemde sosyalist ülkeler topluluğunun ekonomik gelişmesi büyük bir hız kazanmıştır. Sosyalizmin bu gücü dünya devrimci sürecinin diğer iki temel gücünün desteği ile emperyalizmin üzerindeki etkisi daha da artmıştır. Barışçı bir arada yaşama ve bunun bir parçası olan detant (yumuşama) politikası da büyük başarılar kazanmıştır. Emperyalizmin İkinci Dünya Savaşı sonrasında başlattığı «soğuk savaş» politikası, yani sosyalizmin dünya çapındaki ilişkilerde kapitalizm tarafından zorlanan şartlarda etkide bulunma zorunluluğu bu dönemde kesinlikle iflas etmiş, uluslararası ilişkilerde sosyalizm emperyalizmi kendi koyduğu şartlarda hareket etme imkânına erişme dönemine girmiştir. İşte yumuşama politikasının özü budur.

Aynı dönemde «üçüncü dünya» ülkelerinde gelişen anti-emperyalist hareketler yeni boyutlara ulaşmış, genç ulusal devletler dünya politikasında ve ekonomisinde daha fazla ölçüde söz sahibi olma imkânına kavuşmuşlardır. «Petrol bunalımı» ve Birleşmiş Milletlerde gelişmekte olan ülkelerin artan inisiyatifleri bunlara örneklerdir. Son sömürgeci imparatorluğunun, Afrika'daki Portekiz sömürgecilerinin çöküşü yeni dönemin özgül şartlarının ifadesidir.

Bütün gelişmiş kapitalist ülkelerde egemen duruma gelen tekeli devlet kapitalizmi aynı dönem içinde kapitalizmin hiçbir derdine çare bulamayacağını göstermiş, sadece kapitalizmin iç çelişkilerini daha da keskinleştirmeye hizmet etmiştir. Bu durum özellikle sürekli hızlanan enflasyon, artan işsizlik, yapsal krizler, para bunalımı, enerji bunalımı, çevre kirlenmesi, gıda maddeleri yokluğu vs. de açıkça görülmektedir.

Kapitalizmin genel bunalımının üçüncü döneminde kapitalizm ile sosyalist sistem arasındaki mücadele aynı zamanda tarihi bir yarışma halindedir. Bu dönemde sosyalist ülkeler ekonomik, politik ve askeri güç bakımından büyük önem kazanmışlardır. Sosyalizmin artan gücü öyle bir uluslararası durum yaratmıştır ki, bu şartlar altında emperyalizm dünya devrimci hareketi sürecinin gelişmesini askeri güç ile durdurmak imkânını artan ölçüde yitirmektedir. Sosyalizmin gücü saldırgan, emperyalist çevrelerin kendi durumlarını sağlamlaştırmak için dünya çapında bir nükleer savaş çıkartma emellerini bozguna uğratmıştır. Mevcut güçler ilişkisi altında bu gibi niyetleri gerçekleştirme deneyi, sadece halklara büyük acılar getirmekle kalmayacak, aynı zamanda bizzat kapitalizmin varlığını da tehlikeye düşürecektir. Bu yüzden bu saldırgan emeller emperyalistlerin kurdukları kalmakta, emperyalizm bugün için ancak mevzii saldırılarına göze alabilmektedir. Fakat sosyalizmin artan gücü onu sürece içinde bu imkândan da mahrum edecektir.

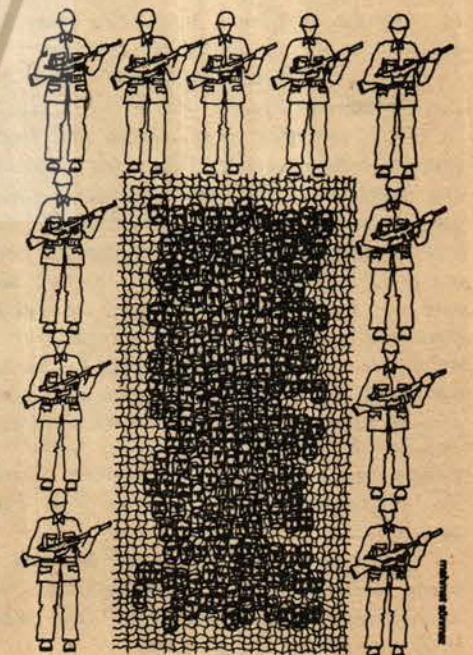
Emperyalistler arası çelişkiler de keskinleşmektedir

Kapitalizmin genel bunalımının üçüncü dönemi emperyalistler arası çelişkilerin ve uzlaşmazlıkların yeni boyutlar kazanmasına

ve sabne olmuştur. Günümüzde bu çelişkiler başlıca emperyalist rakipler, ABD, AET ve Japonya tarafından meydana getirilen bir «üçgen» ile belirlenmektedir. Tekeli kapitalizmin üç merkezli hale gelmesi, öncelikle emperyalistlerin aralarındaki çelişkilerin son derece keskinleşmesinin bir ifadesidir. Artık rekabet mücadelesinde devlet ve özel sermaye blokları karşı karşıya gelmekte, bunlar muazzam sanayi, bilimsel-teknik, mali ve dış ticaret potansiyellerine dayanmaktadır. Mücadelenin keskinliği her üç merkezin artan ölçüde bağımsızlaşması ve kendi içinde bölünme eğiliminde görülmektedir. Zaman zaman çeşitli ticari mali yada parasal sorunlarda iki merkezin üçüncüye karşı birlik te davranması ve bu çitlesmelerin sürekli değişebilmesi rekabet mücadelesini daha da keskinleştirmektedir. Gelişmeler ABD, AET ve Japonya arasında «soğuk savaş» döneminde karakteristik olan birliğin geçici olduğunu, bunun, yerini kesin mücadeleye bıraktığını göstermektedir.

Her üç merkezin dış politikaları artan ölçüde uyumsuzlukta, çıkarları çelişmektedir. Emperyalistler arası çelişkilerin derinleşmesi günümüzde savaş sonrası dönemde oluşmuş olan Amerikan merkezli sistemi yıkmaktadır. Bu çelişkilerin, sınıf mücadelesinin ve devrimci akımların tekeli kapitalizmin aleyhine güçlenmekte olmasına rağmen sürmesi, kapitalizmin genel krizini daha da derinleştirmektedir.

Ekim devriminden beri yaşamakta olduğumuz dünya tarihi, kapitalizmin yokolma sürecinin hızlanmasına, dünya devrimci sürecinin üç temel unsurunun güçlenmesine tanık olmaktadır. Bu çağ dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Ve niteliği güçlenmekte olan sosyalizm ile çökmekte olan kapitalizm arasındaki mücadele tarafından belirlenmektedir. Yaşanan her dönem dünya devrimci sürecinin gelişmesinin yeni bir düzeyine, sosyalizmin eriştiği yeni bir güçlenme aşamasına uygun düşmektedir. Kapitalizmin genel bunalımı kapitalizm dünya çapında yokolana kadar sürecektir. Kapitalizmi dünya çapında yokedecek olan güç, onun zıddını bizzat hayata geçirmiş ve uygulamakta olan sosyalist sistemin öncülüğünde üç temel unsurun, sosyalist sistemin, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketinin birlikte mücadelesidir. İçin de yaşadığımız çağı ancak bu çerçeveye içinde ele alır ve yorumlarsak ülkemizdeki sınıf mücadelesini başarıya ulaştırma yolunda işçi sınıfına ve diğer emekçi sınıflara işçi sınıfının bilimi doğrultusunda öncülük etme yeteneğine sahip işçi sınıfının partisinin inşasını ve onun doğru bir stratejiyi uygulamasını sağlayabiliriz.

"demokratik devrim" in günümüzdeki muhtevası

Türkiye'de işçi sınıfı sosyalistleri olarak mücadelemizin hedeflerini Bağımsızlık-Demokrasi-Sosyalizm olarak koyuyoruz. Bu üçlü hedef üç mücadelenin, anti-emperyalist, demokratik ve sosyalist mücadelenin içiçe ve birbirini tamamlar nitelikte olmasından doğuyor. Böyle olmasının nedeni üçlü mücadele ülkemizin içinde yaşadığı objektif şartların, dünya çapındaki mücadelelerin içinde bulunduğu aşamanın bir yansımasıdır.

Biz burada özellikle demokrasi mücadelesi üzerinde duracağız. Demokrasi mücadelesi dendiğinde bu kavramı hemen daha da açmak gereği ortaya çıkıyor. Çünkü demokrasi sınıf karakteri taşıyan bir kavram. Hangi demokrasinin mücadelesi, burjuva demokrasinin mi, sosyalist demokrasinin mi?

Genel olarak demokrasi mücadelesinden, demokratik devrimden söz edildiği zaman, sosyalist literatürde kastedilen demokrasi, burjuva demokrasidir; kapitalizmin serbest rekabetçi döneminde, feodal mutlak yetçiliğe karşı verilen mücadele sürecinde kurulmuş olan burjuva demokrasisi. Bu demokrasi burjuva düzeyindeki insan hak ve hürriyetlerini Anayasasında yazan, parlamentarizme, serbest seçimlere, sınıfların serbestçe örgütlenmesine ve parlamentoda temsil edilmeleri için mücadele etmelerine, örgütlü baskı gruplarının mevcudiyetine vb. dayanır. Üstteyapıda bu demokrasiyi kuran ve bunun için feodaliteye karşı mücadele veren devrim burjuva demokratik devrim denir (1789 Fransız Devrimi gibi).

Burjuvazi her yerde feodaliteye karşı güçlü bir mücadele vermemiş ve burjuva demokratik devrimi gerçekleştirmemiştir. Bunun yerine çoğu yerde feodal aristokrasiyi uzlaşarak anti-demokratik rejimlerle yetinmeyi tercih etmiştir. Bu nedenle burjuva düzeninde bile siyasal özgürlüklerin genişletilmesi mücadelesini işçi sınıfı yüklenmiştir. Ayrıca, dünya çapında feodalizmden kapitalizme geçiş çağında, burjuvazinin burjuva demokratik devrimi yapma, toplumu ortaçağın kalıntılarından temizleme görevi, proletarya için de bir hedef olmuştur. Burjuva demokrasisi, feodaliteye, mutlakiyete ve onun üstyapı kurumlarına karşı olduğu için, bu devrimin, yani burjuva demokratik devrimin temelinde getireceği değişiklikler, yapısal devrim, toprak meselesinin çözümü ile belirleniyordu. Feodal toprak mülkiyetine son verilmesi, serfliğün kaldırılması, kapitalizmin taleplerine uygun bir toprak reformunun yapılması. İşte burjuvazinin bunu yapmadığı yerlerde (ki buraları kapitalizmin nisbeten daha az gelişmiş olduğu ülkelerdi.) bu görev, toplumu daha da ileriye götürmekle yükümlü olan işçi sınıfına düşüyordu. Proletarya, sosyalizmi kurabilmek için önce feodalitenin kalıntılarını tasfiye etmek, zorundaydı. Burjuva demokratik devrimi tamamlamakla yükümlüydü. Bu durum proletaryanın asgari ve azami programları, demokratik devrim ve onu izleyen sosyalist devrim ayrımlarını birlikte getiriyordu. Şiar, burjuvaziye rağmen bütün burjuva demokrasilerinden yana olanlarla birlikte demokrasi için ve sonra da burjuvaziye karşı sosyalizm için mücadeleleydi.

20. yüzyılın başlarında işçi sınıfı öncülüğündeki demokratik devrim bu anlamda burjuva devrimi karakterindeydi. Fakat onu burjuva demokratik devrimden ayıran temel nitelik, burjuvazi tarafından değil de proletaryanın öncülüğündeki halk tarafından gerçekleştirilmesidir. Bu sadece basit bir yer değiştirme değildir, tersine öncülüğün değişmesi devrimin muhtevasını da değiştirir. Çünkü proletarya demokratik devrimde nihai amacı doğrultusunda tamamen aşılması gerekli bir konak olarak katılır, devrimden sonra öncelikle devrimin demokratik görevlerini yerine getirir ve, sosyalist kurtuluşun temellerini atar. Bu anlamda söz konusu olan kesintisiz bir devrimdir.

Burada belirtmek istediğimiz özellik işçi sınıfı öncülüğünde demokratik devrim kavramının, ilk ortaya çıktığı şartlarda, genel olarak anti feodal bir karakterle belirlenmesidir. Görev burjuvazinin yapmadığını yapmaktır, ama bunu sosyalizme geçişe imkan verecek şekilde yapmaktır. Fakat genel muhteva burjuva demokratik karakterdedir, hedefler toprak reformu, feodal kalıntıların tasfiyesi, Kurucu Meclis, Anayasa vb., kısaca serbest rekabetçi bir kapitalizmin gelişme şartlarının tam olarak yaratılmasıdır. (Örneğin RSDİP'nin 1903 programında, giriş kısmında sosyalizmden genel olarak söz edildikten sonra, programın asgari hedefler kısmında geniş şekilde madde madde demokratik talepler sıralanmakta, fakat büyük fabrikaların kamulaştırılması, bankaların kamulaştırılması vb. gibi maddelere raslanmamaktadır. Bak: İLKE sayı 19)

Kısaca söylersek, demokratik devrimin iki görevi vardı, temelde feodalizmin kalıntılarının temizlenerek kapitalizme geçişi hızlandırmak, üst yapıda ise demokratik kurumları getirmek.

Günümüzde işçi sınıfı partileri çoğu ülkede hâla asgari ve azami program ayrımlarına, demokratik ve sosyalist devrim ayrımlarına yer vermek ve buna göre mücadele etmek zorundadır. Aynı şey Türkiye içinde geçerli. Türkiye'de burjuvazi geçmişte devrimci bir rol oynamamış, burjuva demokratik devrimi tamamlamamış, feodal kalıntıları prekapitalist sömürüyü temizlememiş, tersine onları korumuştur. Toprak meselesi halledilmemiştir. Birçok temel hak ve özgürlük kesin olarak yerleşmemiştir vs. vs.

Fakat bunların sağlanması, burjuva anlamında bile olsa siyasal hak ve özgürlüklerin kazanılması ve geliştirilmesi, toprak meselesinin halledilmesi, günümüzde geçmişte olduğu gibi salt bir anti-feodal mücadele ile sınırlı olabilir mi? Sorunun başka türlü konulmasıyla, Türkiye'de demokrasinin yerleşmesini, ülkenin ilerlemesini engelleyen temel güç hangisidir? Feodal kalıntıları mı? Sadece toprak meselesinin halledilmemiş olması mı? Bu soruya «evet» cevabı verenler PDA cılar gibi subjektif olarak emperyalizme hizmet eden, kasten gerçekleri saptıran bozgunculardır.

GERÇEK ENGEL TEKELCI BURJUVAZİDİR

Türkiye'de iktidar tekeli burjuvazinin elindedir. Tekelci burjuvazi sömürüsünü sürdürebilmek için prekapitalist kalıntılarla ya da tekel dışı burjuvaziyle işbirliği ve ittifak yapabilmektedir, ama iktidarını ve devletin tayin edici niteliği tekeli burjuva karakterde olmasıdır. Türkiye halkının baş düşmanı, bütün toplumsal ilerlemeyi engelleyen, gericiğin gerçek merkezi emperyalizme bağımlı tekeli burjuvazidir.

Tekelci burjuvazi iktidara prekapitaliste, hakim güçlere, karşı mücadele vererek değil, onunda uzlaşarak gelmiştir. Bu yüzden burjuva demokrasisine düşmüştür. İktidarını baskı ve zulümle sürdürmek eğilimindedir. Dış sömürü imkanına sahip olmadığı için demokrasinin kitlelere sağlayacağı imkânlar karşısında çaresiz kalma ihtimali ile karşı karşıyadır. Tekelci burjuvazi demokrasi düşmanıdır. Seçimlerin serbestçe yapılmasından, bütün sınıf ve tabakaların parlamentoda temsil edilmesinden, Anayasa'da yazılı hak ve özgürlüklerin kullanılmasından, Anayasanın ve diğer kanunların daha da demokratlaştırılmasından, ölümden korkar gibi korkmaktadır.

Tekelci burjuvazi bundan başka prekapitalist unsurlarla çeşitli biçimlerde, işbirliği ve sürekliliği veya geçici ittifak içindedir. Kendisi toprak sahibi olmuştur. Toprak meselesinin çözülmesini, demokratik bir tarım reformunun gerçekleştirilmesini istememektedir. Feodal kalıntıların devrimci tasfiyesinden korkmaktadır. çünkü genel olarak özel mülkiyetin savunucusudur.

Tekelci burjuvazi gerek kendi kapitalist sömürüsünü sürdürebilmek gerekse prekapitalist kalıntıların varlığını sürdürebilmesi için demokrasi düşmanıdır. Mevcut kısıtlı burjuva demokrasisi yerine otoriter, faşist rejimler kurma eğilimindedir.

Fakat tekeli burjuvazinin bu karşı devrimci durumu sadece ülke içindeki sınıf uzlaşmazlıkları tarafından değil, emperyalizmle olan ilişkileri tarafından da belirlenmektedir. Türkiye tekeli burjuvazisi uluslararası finans kapitalin bir uzantısı, onun küçük bir ortağıdır. Emperyalizmin Türkiyedeki sömürüsünü sürdürmesinin garantörüdür. Dünya çapındaki gericiğin merkezi ve kaynağı olan emperyalizmin, Türkiye'yi ekonomik ve politik yeni sömürgecilik bağları ile kendisine bağlamış olması, demokrasi karşısındaki diğer bir engeldir.

DEMOKRASİ SADECE

TOPRAK MESELESİ DEĞİLDİR

İşte bu saydığımız nedenlerden, işçi sınıfının asgari programı, yani demokratik devrimin programı bu üç meseleyi birlikte çözmek zorundadır: Tekelci burjuvazinin iktidarına son verilmesi, prekapitalist kalıntıların tasfiyesi, emperyalizmin sömürüsünden çıkılması. Bunlar sağlanmadan GERÇEK DEMOKRASİ kurulamaz. Bunlardan sadece birini öne çıkarıp, onun halledilmesini yeterli olacağını savunmak burjuvazinin deşirmesine su taşımak olur. Türkiye'de demokrasinin gerçekleşmesini engelleyen sadece prekapitalist kalıntıları değildir, sadece emperyalizm de değildir ve tek başına tekeli burjuvazi de değildir. Bunların üçünün birliği ve ittifakıdır. Bu ittifak içinde ülke içindeki sınıf mücadelesi planında tayin edici karşı-devrimci unsur emperyalizme bağımlı olan tekeli burjuvazidir, iktidar onun elindedir, Ekonomi ve politika onun denetimindedir, henüz emekçi sınıf mücadelesinin baş hedefi olma durumunu sürdürmektedir ve ülke içindeki baş çelişki emperyalizme bağımlı tekeli burjuvazi ile başta işçi sınıfı olmak üzere geniş emekçi halk yığınları arasındaki çelişkidir.

Bu gerçeği göz önüne aldığımızda demokratik devrimin sadece toprak meselesi ile sınırlı kalamayacağı

ni, bir dizi anti-tekel tedbiri de birlikte gerçekleştirmek zorunda olduğu ve emperyalizmi ülkeden kesinlikle çıkartmakla yükümlü olduğu anlaşılacaktır.

Fakat tekeli burjuvazi sadece demokrasi düşmanlığı yapmakla kalmamakta, aynı zamanda toplumun sosyal me geçmesi önünde de en büyük engel olarak durmaktadır. Egemen üretim tarzı kapitalizmdir ve ondan sonraki aşama ancak sosyalizm olabilir. Türkiye'de üretim tarzı olarak, demokratik devrimin ilk biçimleniş döneminde olduğu gibi feodalizmden kapitalizme geçiş gibi, bir alternatif yoktur. Bu dönem geride bırakılmıştır ve kapitalizmden tek bir yere geçilir o da sosyalizmdir.

Bu durum şu gerçeği ortaya çıkarmaktadır. Demokrasinin ve sosyalizme geçilmesinin düşmanı ve engeli bir ve aynıdır. Emperyalist zincire bağlı tekeli burjuvazinin varlığı. Bu, pratikte, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin birlikteliğini doğurmaktadır. Tekeli burjuvazinin yurdumuzda emperyalizmin uzantısı ve savunucusu olması durumu ulusal bağımsızlık mücadelesinin de demokrasi ve sosyalizm mücadelesi ile birleşmesini doğurmaktadır. Aynı olgu demokratik devrimden derhal sosyalist kuruluşa geçme imkanını daha da artırmaktadır.

MESELE İKTİDAR MESELESİDİR

Bu gerçeğe, bazılarının savunduğu gibi «önce demokrasi ve bağımsızlık için mücadele edelim, bu sağlandıktan sonra sosyalizm için mücadele ederiz» şeklindeki görüşü çürütmektedir. Fakat bu, «günümüzdeki devrim sosyalist devrimdir, yani proletaryanın iktidardır» şeklindeki görüşün doğru olduğu anlamına gelmez. Çünkü sosyalist devrim burjuvazinin tüm aşılması demektir. Sanayide ve tarımda kapsamlı millileştirme ve tarımda kolektivizasyon demektir. Sosyalist mülkiyetin egemen olması demektir. Halbuki Türkiye halkının önündeki adım bu değildir. Çünkü önce tekeli burjuvazinin, burjuvazi içindeki bir avuç finans kapital zümresinin tesirsiz hale getirilmesi gerekmektedir. Bu mücadelede tekeli burjuvazinin dışındaki bütün sınıf ve tabakalar, işçi sınıfının dışındaki hiç de sosyalizme dönük olmayan talepleri ve amaçlarıyla, yer alabilirler ve almaları için çalışılmalıdır. Tekeli burjuvazinin iktidarına son verildikten sonra, tekel dışı burjuvazi halk iktidarının koyduğu kurallar çerçevesinde daha bir süre varlığını sürdürecektir. Bunun ülkemizdeki üretici güçlerin bugünkü gelişme düzeyinde başka yolu yoktur. Önemli olan işçi sınıfı öncülüğündeki halkın iktidarının kurulmasıdır. Mesele İKTİDAR meselesidir.

Bu nedenlerden sosyalist devrim programını (azami programı) getirmek, herşeyden önce ittifakları red etmek anlamına gelir. Tekel dışı burjuvaziyi tarafsızlaştırmak ya da kısmen kazanmak yerine (hangisinin mümkün olacağını gelişmeler gösterecektir) burjuvaziyi tüm olarak karşıya almak demektir. Özellikle orta köylüyü peşinen karşıyan almak demektir. Ve kolektif tarım için gerekli maddi temel derhal sağlanamayacağı düşünülürse, küçük ve yoksul köylüyü bile karşıya itmek demektir.

Tekeli burjuvazi iktidarda olduğu sürece mücadele ile burjuva demokrasisinde, emekçilerin siyasal özgürlükleri geliştirilebilir, güçlendirilebilir. Bu karşılıklı güçler ilişkisine bağlıdır. Bu anlamda demokrasi, demokratik mücadelenin bir meselesidir, günlük çalışma meselesidir, güncel siyasal özgürlüklerin elde edilmesi anlamında evrim meselesidir. Fakat GERÇEK DEMOKRASİ (ilk biçimiyle halk demokrasisi ve onun doğal sonucu olarak sosyalist demokrasi) bir devrim meselesidir. Tekeli burjuvazinin ve emperyalizmin iktidarına son verilmesi meselesidir. Alt yapıda radikal değişikliklerin yapılmasının bir sonucudur. Kapitalist üretim tarzının devrimci bir şekilde terk edilmesi meselesidir.

Demokrasi konusundaki tavrımızı belirlerken her zaman demokrasinin SİNİF KARAKTERİ'ni göz önünde tutmak zorundayız. Ters durumda herşey karma karışık olur. Hangi demokrasi, burjuva demokrasisi mi yoksa gerçek sosyalist demokrasi mi? sorusu her zaman aklımızda olmalıdır.

İşçi sınıfı sosyalistlerinin tavrı şu olmalıdır: Faşizm karşı, feodal kalıntılara karşı burjuva demokratik düzeyde bile SİYASAL ÖZGÜRLÜKLER için bütün demokrat unsurlarla birlikte mücadele, burjuva demokrasisine karşı SOSYALİST DEMOKRASİ için işçi sınıfının SOSYALİZM mücadelesi. İşte demokrasi bu anlamda kısa vadede (siyasal özgürlüklerin geniletilmesi için) evrim meselesidir, uzun vadede GERÇEK DEMOKRASİ için devrim meselesidir.

İşçi sınıfının mücadelesi Bağımsızlık-Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesidir. Günümüz şartlarında bu üç mücadeleyi birbirinden ayırmak ve kronolojik sıralamaya tabi tutmak kesinlikle imkânsızdır. Mesele iktidarın alınması meselesidir.

"RUSYA'DA Kİ TOPRAK MESELESİ" NİN ÖZÜ

V. I. Lenin

Bütün kapitalist ülkelerde ortak ve kabul edilmiş terimiyle bir toprak meselesi vardır. Fakat Rusya'da genel kapitalist toprak meselesinin yanı sıra, «gerçekten Rus» bir başka toprak meselesi de ha vardır. İki toprak meselesi arasındaki farkın gösterilmesi için, kısaca şuna işaret edebiliriz: Medenileşmiş hiçbir kapitalist ülkede, küçük toprak sahiplerinin büyük toprak mülklerinin el değiştirmesi için bu derece yaygın bir demokratik hareketi yoktur.

Rusya'da böyle bir hareket vardır. Ve buna uygun olarak, Rusya hariç hiçbir Avrupa ülkesinde, Marksistler, toprağın küçük toprak sahiplerine devredilmesi için talepler ortaya atmamakta veya bu talepleri desteklememektedirler. Rusya'daki toprak meselesinin kaçınılmaz bir sonucu, toprak tasarruf hakkının tarzı üzerine ve devredilen toprak dağıtımının nasıl örgütleneceği (taksim kamulaştırma, millileştirme) konularındaki bütün anlaşmazlıklara rağmen, bütün Marksistlerin bu talebi kabul etmeleridir.

«Avrupa» ve Rusya arasındaki bu fark nereden geliyor? Rusya'nın gelişiminin özel karakterinden mi, Rusya'da kapitalizmin olmayışından mı veya bizim kapitalizminin özel çıkarından ve iflah olmaz niteliğinden mi? Bunlar, çeşitli türden Narodnik'lerin düşündükleridir. Fakat bu görüş kökten yanlıştır ve olaylar, uzun zaman önce aksini ispatlamıştır.

«Avrupa» ile Rusya arasındaki fark, Rusya'nın son derece gerikalmış olmasından kaynaklanır. Batıda, burjuva toprak düzeni tamamiyle yerleşmiş, feodalite çok önce süpürülüp atılmış ve kalıntıları çok az olup, hiçbir önemli rolleri kalmamıştır. Batı tarımında hakim sosyal ilişki tipi, ücretli işçi ve işveren arasındaki, çiftçi ve toprak sahibi arasındaki ilişkidir. Küçük işletmeciler ara bir yer işgal etmekte ve bir kısmı işgücülerini yardımcı iş ve yardımcı kazanç denilen çeşitli biçimlerde satarak, kendilerini kiratayanlar sınıfına itilirken, diğerleri ise işgücü kiratayanlar sınıfına itilmektedir. (Küçük tarımcıların kiralandıkları işçi sayısı genel olarak sanılandan çok fazladır.)

Şüphesiz, Rusya'da kapitalist bir tarım sistemi sağlamca kurulmuştur ve sürekli olarak gelişmektedir. Hem toprakbeyi, hem de köylü tarımı bu yön de gelişmektedir. Fakat ülkemizde saf kapitalist ilişkiler hâlâ çok büyük ölçüde feodal ilişkiler tarafından gölgede bırakılmaktadır. Rus tarım probleminin ayrıntı karakteri, halk kitlelerinin ve hepsinden fazla köylülüğün, bir bütün olarak, bu ilişkilere karşı verdikleri mücadeleye yatkındır. Eski günlerde bu çeşitten «meseleler» Batı'nın her yanında vardı. Fakat orada bu meseleler çok önce çözüldü. Rusya'da bunun çözümü gecikmiştir, problem 1861 tarım «Reformu» ile çözülemedi. Şimdiki şartlarda, Stolypin'in tarım politikasıyla da çözülemez.

Günümüz Rusya'sının toprak meselesinin yapısını açıklayan temel verileri «Avrupa Rusya'sında Topraksahipliği» makalemizde (Nevskaya Zvezda (1) No: 3) sıralamıştık.

Yaklaşık olarak 70 milyon desiatin toprak en büyük 30.000 toprakbeyinin mülkiyetindedir. Yaklaşık olarak aynı miktar toprak, 10 milyon köylü ailesine aittir. Manzaranın arka planı böyledir. Bu manzaranın ispatladığı ekonomik ilişkiler nelerdir?

30.000 büyük toprakbeyi, eski toprak sahibi asil zadelere ve eski feodal ekonomiyi temsil eder. Her biri 500 desiatinden büyük mülklerin 27.833 sahibinden, 18.102'si veya yaklaşık üçte ikisi eski asilzadeler zümresindedir. Onların mülkiyetindeki büyük çiftlikler -bu büyük toprak beylerinin herbiri

ortalama 2.000 desiatin'den fazla toprağa sahiptirler!- mülk sahiplerinin ücretli işçileri, çiftlik hayvanları ve aletleriyle işlenemez. Bundan dolayı, eski angarya sistemi büyük ölçüde kaçınılmazdır ve bunun anlamı, büyük çiftliklerde, küçük işletmecilik, toprağı kiralayarak yapılan küçük çiftçilik, toprakbeyinin toprağının küçük köylülerin araç ve çiftlik hayvanlarıyla işlenmesi demektir.

Bu angarya düzeni hep bildiğimiz gibi, özellikle, Avrupa Rusya'sının merkezi ve geleneksel olarak Rus olan vilâyetlerinde, tarımımızın kalbinde yaygındır. Ekmek-rant denilen, angarya sisteminin doğrudan bir devamı ve kalıntısından başka birşey değildir. Esaretin dayanılmaz biçimleri üzerine kurulmuş çiftçilik metodları, örneğin kıştan kiralama, elinden alınan toprağı geri alabilmek için çalışma, «karışık iş hizmeti» (2) ve diğerleri, eski angarya sisteminin birer parçasıdır. Bu tarım sistemi altında, köylünün «toprak payı» toprakbeyine tarım işgücü, ve yalnız tarım işgücü değil, ne kadar zavallı olurlarsa olsunlar, toprakbeyinin toprağının ekilmesine hizmet eden çiftlik hayvanları ve aletler sağlanması demektir.

Toprak parçalama bağımlı, fakat onunla geçinmesine imkân olmayan köylü kitlelerinin korkunç sefaleti, son derece ilkel tarım teknikleri ve endüstri için son yetersiz iç pazar durumununun sonuçlarıdır. 30 milyon köylüyü etkileyen bugünkü kıtlık, esasında bu durumun bugüne kadar değişmeden kaldığının en çarpıcı ispatıdır. (Eski ileri kapitalist çiftliklerde) şimdiden epeyce yüksek standartlara ulaşan tarım tekniklerinin hızla geliştiği bir çağda böyle korkunç bir kitle ancak, esaret altındaki küçük mülk sahipleri kitlelerinin bu serf benzeri mağduriyeti, ıstırapı ve ümitsizliği yaratabilir.

Batı Avrupa'nın köylüleri için Ortaçağ'dan beri bilinmeyen böyle korkunç felâketleri yaratan temel çelişki, sanayimizde çok gelişmiş ve tarımımızda oldukça gelişmiş bulunan kapitalizm ile, Ortaçağ'a özgü, feodal kalmış olan toprakbeyliği sistemi arasındaki çelişkidir. Eski toprak beyliği sistemi kökünden yıkılmadıkça, bu durumdan çıkış yolu yoktur.

Sadece toprakbeylerinin toprak mülkleri değil, onların kadar köylülerinki de feodal ilişkilere dayanır. Onceki durumunu hiçbir şüphe uyandırmayacak kadar açıktır. Sadece şunu ilâve edelim. Feodal malikanelerin, örneğin 500 desiatin'i aşanların tesfiyesi tarımda büyük ölçekli üretimi kaldırmayacak, gerçekte aksine arttıracak ve geliştirecektir. Zira feodal malikaneler, büyük ölçekli üretimin değil, köleliğe dayanan, küçük çiftçiliğin kaleleridir. Rusya'nın pek çok bölgesinde, 500 desiatin veya daha büyük toprağı olan büyük çiftliklerin, sahiplerinin çiftlik hayvanları ve araçları ile ve ücretli emek ile işletilmesi pratikte imkânsız veya çok zordur. Bu türden büyük malikâne toprakların (kısmen) daraltılması, bağımlılığa dayanan küçük ölçekli tarımın ortadan kalkmasının ve tarımda büyük ölçekli kapitalist üretime geçilmesinin şartlarından biridir.

Öte yandan, Rusya'da küçük köylü mülkiyeti de, hâlâ Ortaçağ'a ait, feodal özellikler taşır. Ve bu sadece, köy kömününün yıkılması ve toprakta özel mülkiyetin ortaya çıkmasıyla gömlek değişir gibi değişen bir hukuki biçim sorunu değil, aynı zamanda kömünün herhangi bir dağılışından etkilenmeyen, mülkiyetin gerçek tabiatı sorunudur.

Ellerinde çoğunlukla birbirinden uzak ve 1861'de, köylü topraklarının sınırlandırılmasının feodal toprakbeylerinin denetimi altında yapılmasından ve toprağın kuvvetini yitirmesinden dolayı en kötü kalite topraktan, münferit, dar şeritlerden oluşan

küçük ve cüce «parseller» (küçük toprak parçaları) tutan geniş köylü kitlelerinin içinde bulundukları şartlar, kaçınılmaz olarak onları, büyük çiftliklerin irsi sahibi iel, eski «efendi» ile bağımlılık ilişkilerine sokmaktadır.

Şu manzarayı açıkça aklımızda tutmalıyız: Herbiri 2000 desiatinlik büyük çiftliklerin 30.000 sahibine karşı: «ortalama» aile başına, 7 desiatin toprak düşen 10.000.000 köylü ailesi vardır. Her ne kadar köy kömünü dağılmış ve özel toprak sahipliği doğmuş olursa olsun, bunlar, kökleri bu durumda olan esareti, emek rantı, angaryayı, feodal sefaleti ve bağımlılığın feodal biçimlerini değiştirmeye hala muktedir değildirler.

Böyle bir durumun sonucu olarak ortaya çıkan «toprak meselesi», Rusya'nın kapitalist gelişimine dayanılmaz bir engel olmaya başlayan, serflik kalıntılarının ortadan kaldırılması problemidir. Rusya'daki toprak meselesi, hem toprakbeylerinin, hem de köylülerin, ortaçağ'a ait, eski toprak sahipliği biçimlerinin kökünden yıkılmasıdır. Bu toprak mülkiyeti biçiminin son derece geri olması ve gittikçe kapitalistleşen milli ekonominin bütün sistemi ile, bu toprak düzeni arasındaki ahenksizlik açısından artık zorunlu hale gelen bir yıkılış...

Bu mutlaka, köktenci bir yıkılış olmalıdır. Ahenksizlik öylesine büyük; eski olan öylesine eski; «hastalık öylesine ihmal edilmiştir» ki! Rusya'nın bütün ekonomik hayatı şimdiden burjuva olduğu için; toprak sahipliği sisteminin ona tâbi olacağı belli olduğu için; kendini pazarın emirlerine, günümüz toplumunda her şeye kâdir olan sermayenin baskılarına uyarlayacağı için, bu parçalanma, bütün olaylarda ve olayların bütün biçimlerinde, burjuva içerikli olmaya mahkumdur.

Ancak, yıkılışın köktenci ve burjuva (özlü) olması kaçınılmazken hala cevap bekleyen soru şudur: Konuyla doğrudan ilgili iki sınıftan hangisi toprakbeyleri mi yoksul köylüler mi bu değişmeyi ilerletecek, yönetecek, biçimlerini belirleyecektir? Bir sonraki makalemizde «Stolypin ve Narodnik Tarım Programlarının Bir Karşılaştırması» (*) nda bu «çözülmemiş problem» ile ilgileneceğiz.

Nevskaya Zvezda No 2

Toplu Eserler

22 Mayıs 1912

Cilt 18

imza R. S.

(Sayfa 143-49)

(1) Nevskaya Zvezda (Neva Yıldızı) — 1912'de Petersburg'da yayınlanan bir legal bolşevik gazete.

(2) Karışık Emek Hizmeti — Reform sonrası Rusya'sında toprak sahibinin toprağına karşılık bir emek hizmeti ve kira ödeme biçimi. Bu sistemde köylüler kendilerini —para için, kışın verilen borca karşılık veya kiralandığı toprağı karşılık— kendi araçları ve atlarıyla 1 desiatin toprak sahibinin bahar ürünü için, 1 desiatin kendi kışık ürünü için ve bazen de 1 desiatin çayır da çalışmaya bağlarlardı.

(1 desiatin: 1.1 Hektar)

S.S.K GENEL KURULUNUN ARDINDAN

Türk iş'ten kopmalar

Sosyal Sigortalar Kurumunun son Genel Kurulu da bitti. Tıpkı daha önceki Genel Kurullar gibi. Hiç bir yetkisi olmayan kişiler bir araya geldi ve bir «ağlama duvarı» haline getirilen Genel Kurul kürsüsünde, SSK sorununun örneği ne hiç dokunmaksızın ve buna özellikle itina göstererek, konuştular, konuştular, konuştular...

Bilindiği gibi SSK, Kurulu üç ayrı kesimden oluşuyor : İşveren temsilcileri, işçi temsilcileri ve hükümet temsilcileri. «İşçi temsilcileri» diye adlandırılanlar da Türk İş'ten gelmektedirler. Yani, SSK Genel Kurulu burjuvazinin dolaylı ve dolaysız sözcülerinden oluşmaktadır.

Türk İş'ten gelen sözde temsilcilerin hemen hepsi bu genel kurulda da SSK'nın dağıttığı ve bu yıl 100 bin liraya yükseletilen konut kredileri üstünde durdular. Bu aslında Türk İş'in, SSK'ya bakışının en belirgin göstergesiydi. Bugün, SSK kaynaklarından beslenen çeşitli sanayi kesimleri içinde başı, inşaat sektörü çekmektedir. Büyük yapı tekelleri, şehir banliyölerinde kurdukları büyük konut bloklarının finansmanını doğrudan doğruya SSK konut kredilerinden temin etmektedirler. Sayıları mantar gibi çoğalan işçi yapı kooperatifleri aracılığıyla alınan bu krediler yapı sektörünün adeta cansuyu'nu oluşturmaktadır. Yürümümüzde faaliyette bulunan işçi yapı kooperatiflerinin çok büyük çoğunluğu ise Türk İş ve Türk İş'e bağlı sendikalar tarafından örgütlenmiştir (1). Nitekim işçi temsilcileri koskoca Genel Kurul boyunca hemen daima bu konu üstünde durdular.

Bir önceki Genel Kurulda Zelenka adlı bir yabancı uzmana hazırlatılan raporlara dayanarak, işçilerden kesilen SSK primlerini artırarak Genel Kurul'da alınan diğer kararların hiçbirini hayata geçirmemişti. Bu Genel Kurul'da da o konulara şöyle üstünkörü bir değinildikten sonra gene rafa kaldırılmaları sağlandı.

SSK'nın ilaç fabrikası kurması işi ilaç tekellerince hemen hemen «halledilmiştir» (!). Nitekim son Genel Kurul'da artık bu konunun sözü bile edilmemiştir.

SSK'nın elinde biriken ve milyarlarla ifade edilen işçi tasarruflarının, kamu ve özel sektöre ait tahviller aracılığıyla, tekelci sermayeye, çok düşük faizli kredi olarak peşkeş çekilmesi konusunda son genel kurul'da ele alınmadı. Burjuvazinin dolaylı ve dolaysız temsilcileri, işçi tasarruflarının, işçi sınıfının, «sınıf» düşmanlarına kredi olarak verilmesini bir kere daha başardılar.

Son SSK Genel Kurulunda hükümet ve işverenler adına sözalanan işçi emekli aylıklarının artırılmasından bir övünme konusu çıkarmağa çabaladılar. Basına yansıyan demeçleriyle kısmen bu amaçlarına ulaştılar da. Ancak onca afur tafurun altında, işçi emekli aylıklarının artırılma kanununun «bir» maddesi ustaca gizlendi. Emekli aylıkları yükseltilirken işçilerden kesilen prim yüzdesi %12'ye çıkarıldı. Bunun anlamı artan emekli aylıkları için, SSK'nın birikmiş ve tekelci sermayeye peşkeş çekilmiş kaynakları değil, gene işçi sınıfının ücretlerinden kesilen primler kullanılacaktır. Ve bunun adı, «MC hükümeti ile işverenler, işçi emekli aylıklarını artırdı», olacaktır. Yutturulmak istenen işte budur.

SSK Genel Kurulu'na DİSK temsilcileri gene çağrılmadı. Şu andaki DİSK yönetiminin siyasi tercihi ne kadar işçi sınıfının doğru çizgisinden sapmış olursa olsun, SSK'nın (Dolayısıyla hükümetin) Genel Kurul DİSK'i çağırması anti demokratik bir tavır olarak mahkum edilmelidir. DİSK'i ve bağımsız sendika temsilcilerini SSK Genel Kuruluna çağırmayanlar, bugünkü DİSK yönetimi kliğinden değil, DİSK'te sembolleşen «sosyalist öz»den kaçmaktadırlar.

Genel İş'in ardından Oleyis de Türk İş'ten ayrılmaya, daha da önemlisi, DİSK'e katılmağa karar verdi. Bu yaklaşık 150 bin işçinin «konfederasyon» değiştirmesi demek.

Soruna genellikle «Türk İş dağılıyor» şeklinde bakıldı. Bu pek doğru değil. Bir dağılmadan çok, bir bölünme sözkonusu, Sonra Türk İş'ten ayrılıp DİSK'e geçmeğe karar veren Genel İş ve Oleyis ile ilgili bir hatırlatmaya da gerek var. 1970 yılında Türk İş'e verilen «Dörtler Raporu»nda imzası olan dört sendikadan ikisi Oleyis ve Genel İş'ti. Bir başka deyişle bu iki sendikaların Türk İş'e bağları 1970'de büyük ölçüde zayıflamış, Türk İş'in 1973 Genel Kurulunda sosyal demokratların hiç bir yönetim kademesinde temsil edilememeleri üzerine ilişki «kopma» sınırına yaklaşmıştır. Bugün atılan adım işte bu birikimin ürünüdür.

Türk İş'teki kopmalara, DİSK'teki büyümeye üye sayısı açısından değil de «siyasi» çizgi açısından yaklaşırsak karşımıza nasıl bir tablo çıkıyor?

KITLİ'nin daha önceki sayılarında DİSK içinde sosyal demokrat kanadın, sosyalistlere karşı bir saldırıya geçtikleri sergilenmiş ve yorumlanmıştı. Son katılmalar da bu açıdan ele alınmalı. Tekstil, Petkim -hatta Sosyal İş gibi CHP destekçisi ve yöneticilerinin büyük bir kısmı «CHP»leşmiş sendikalarından sonra iki müstecel CHP'li sendikadan da DİSK'e katılmasıyla DİSK içindeki geleneksel denge (tabii yöneticiler düzeyinde) ciddi ölçüde değişmiştir. Aralarındaki farklılaşmalara rağmen genel olarak «sosyalist» çizgiyi benimseyen sendikaların (DİSK yönetiminde) ağırlıkları bir ölçüde zayıflamıştır.

Burada bir noktaya daha dikkati çekmekte gerek var. Oleyis de Genel İş de CHP'nin «Genel Merkez Muhafifleri» yada «Demokratik Sol» diye adlandırılan kanadında yer almakta-

dırlar. Genel İş'in başkanı ve İstanbul milletvekili Abdullah Baştürk'ün CHP Genel Merkezi tarafından afazoz edildiği ısrarla söylenmektedir. Keza Oleyis'in en etkili uzmanlarından Faruk Erginsoy, İstanbul CHP il başkanlığına, demokratik sol'un adayları olarak çıkarılmış ve Genel Merkez'in adayı Aytekin Kotil karşısında yenilmiştir.

Kısacası DİSK'e geçen (yada geçmeye hazırlanan) Genel İş ve Oleyis, bu gün CHP Genel Merkezi ile «sıkı» ilişkiler içinde olan Türk İş yöneticilerinden koparlar, onları «işçi sınıfı düşmanı», «Hain» gibi sıfatlarla suçlarken, CHP'ye karşı tavırlarında da yukarıda işaret ettiğimiz nüansı taşımaktadırlar.

Özetle Oleyis ve Genel İş, «sağa çekilmek istenen» DİSK'te yer alırken 1970 den bu yana sürdürdükleri çizgileri bütünlüğünde tutarlıdır. Tunç ve «yeni» ekibi ise CHP Genel Merkezinin siyaseti paraleline girerken bir tutarlılık değil, bir «varolabilme» kavgası vermektedirler.

CHP ise DİSK ve Türk İş'i «yarıştırmayı» seçmişe benzermektedir.

Nitekim Türk İş, İzmir'de düzenlediği ve 16 Haziran'ın yıldönümüne rasgetirdiği Genel Uyarı Grevi ile bir atak yapmış, DİSK bu atağa Genel İş ve Oleyis Sendikalarının aldıkları kararlar cevap vermiştir. Henüz resmen açıklanmamakla birlikte DİSK'e katılmağa karar veren diğer bazı Türk İş Sendikaları ve bazı bağımsız sendikalarla birlikte ibre DİSK'e kaymışa benzermektedir. Hiç olmazsa yöpelim budur.

Ancak önümüzdeki haftalar görünüşe göre bu çalkantının yeni tezahürlerine gebedir ve konfederatif yapıdaki işçi örgütleri 1967-1975 arasında büyük ölçüde değişmiş olan sınıfsal ayrışmanın, siyasi billurlaşmanın gereklerine uygun olarak yerlerini aramaktadırlar.

EKONOMİK MÜCADELE VE ÖTESİ

Burhan Şahin

Ülkemizde ekonomik koşulların her geçen gün ağırlaşması, emek-sermaye çelişmesini derinleştirmektedir. Toplu sözleşmeler, genellikle uyuşmazlıkla sonuçlanmakta, grevler birbirini takip etmektedir. İşçi sınıfı bilinçlenmekte, demokratikleşmekte, politikleşmektedir.

Emperyalizme bağımlı ülkelerde kaçınılmaz sonuç olan sermayenin geriye çekilme eylemi sürmektedir. İşçi sınıfı yeni demokratik mevziler kazanırken, burjuvazi hırçınlaşmakta, saldırganlaşmaktadır.

Sermayenin en gerici, en kanlı tahakkümü olan FAŞİZM özelemlerinin yurdun her tarafında provası yapılmaktadır. Topraksız köylüler kurşuna dizilmekte, öğretmenler sürgüne gönderilmektedir. İşçiler sokağa atılmakta, grevler yasaklanmaktadır. Erzincan'da, Tokat'ta, Gerede'de, Diyarbakır'da zorbalara harekete geçirilmekte, öğrenci, öğretmen ve işçiler katledilmekte kanlı olaylar yaratılmaktadır. En etkili kitle haberleşme aracı olan TRT sermayenin propagandasını yapar hale getirilmek istenmektedir. Öğrenci yurtları basılmakta, gencecik çocuklar faili meçhul cinayetlere kurban gitmektedir.

İşçi sınıfının ekonomik örgütlü olan sendikalarda tabanla asla ilgisi olmayan «Sendika ağaları» gelişen devrimci muhalefet önünde durmamakta, düzenini kurduğu yerden gitmemek için binbir türlü alavera-dalavera çevirmektedir. Buna rağmen gelişen ve güçlenen taban-güç, kendi örgütünde de yeni

mevziler elde etmekte, burjuvazi ile uzlaşma «liderleri» birer ikişer tarihin çöp sepetine atmaktadır.

İşçi sınıfının söke söke aldığı (özgürce sendika seçme) hakkı sermaye uşağı sendikacılar tarafından «iğdiş» edilmek istenmektedir. İşçi sınıfı içinde, yani bizzat üretim yapan bilinçli, diri, yiğit unsurlar, bu oyunu bozma görevinin kendilerinde olduğu şuuruyla hareket etmektedir.

Bütün bu karmaşık gibi görünen olaylar, dünya Emperyalist-kapitalist bunalımının, ülkemize yansımalarından başka birşey değildir. Bundan sonra daha da belirgin hale gelecektir. İşçi sınıfı kendi içindeki asakları temizleyecek, sağlam ve güçlü bir ekonomik mücadele verecek. politik mücadeleye örgütlü biçimde damgasını vuracak, burjuvazinin ya da küçük burjuvazinin kuyrukçusu olmadan, kendi biliminin emrettiği şekilde ittifaklar kuracaktır. Ve... Emekçi halkımızın öncü gücü olarak, örgütlü olarak siyasal iktidara sahip çıkacaktır.

İşte, ekonomik mücadele verirken dünya ve ülkemiz olaylarına kendi bilimimizin perspektifi ile baktığımız zaman, emperyalizmi, ülkemizde bağımlı kapitalizmi, onların işçi sınıfı içinde ajanları sendikacıları görürüz... Kılavuzumuz İşçi Sınıfı bilimi olduğu sürece bunların üstesinden mutlaka geleceğiz... Zor, kahırlı, ama sonuç alıcı mücadeledir budur...

Veryüzünde bir yandan Dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş mücadelesi güçlenmekte, emperyalist-kapitalist sistem gerilemektedir. Bu gelişmeye paralel olarak Türkiyede de özellikle işçi sınıfı mücadelesi güçlenmekte, emekçi halk hareketi gelişmektedir.

İşçi sınıfımızın politik örgütlenmesinin gelişmesine bağlı olarak san sendika ağaları, reformcu sendikacılar, uzlaşmacı, sahne «liderler» diken üzerinde oturmaktadırlar.

İşçi sınıfımızın burjuvaziye karşı verdiği mücadele sarı sendikacılara, burjuvazi kuyrukçularına karşı verilen mücadeleden ayrı tutulamaz.

Bugün bir yandan burjuvaziye karşı mücadele ederken, öteyandan işçi sınıfı içinde sosyal demokrasiye ve onun kuyrukçularına karşı kararlı bir mücadele vermek işçi sınıfının bağımsız devrimci politikasını ve örgütlenmesini vargücümüzle güçlendirmek, tabandan, fabrikalardan yetişmekte olan devrimci işçi liderleri ile örgütlenmek en acil görevimiz olarak gündemdedir. Sosyal demokrasiye işçi yığınları ve sendikalar içinde giriştiği taarruza karşı kaya gibi sapasağlam, bilinçli durmak zorundayız. Ve bu zor işin üstesinden geleceğimize şüphemiz yoktur.

TSİP'İN SAZLIKÖY İŞÇİLERİNE BİLDİRİSİ

TARIM İŞÇİSİ ARKADAŞ...

En azından elli yıldan beri Söke ovasında ki onbinlerce dönüm toprakları sömüren beyler, pamuk mevsimi gelince her yıl olduğu gibi, yine bu yıl da işçi düşmanlığına başladılar. Tarım işçisinin sırtından her yıl milyonlar kazanıp, bu ülkenin en rahat hayatını yaşayan toprak beyleri, polisi, jandarması ve askeriyle işçinin üzerine çullandılar.

Söke'nin Sazlıköy'ünde, hayatını tarım işçiliği ile geçiren köylüler kendilerini yıllarca köle gibi çalıştıran büyük tarım kapitalisti «HİLMİ FIRAT» ın doymak bilmez düşmanlığıyla karşılaştılar.

Söke'nin bütün köylerinde örgütlenen sendikalar kuran, işçilerin çok normal ücret isteklerini HİLMİ FIRAT adındaki toprak ve işçi sömürücüsü işçilerin isteğini kabul etmemiş ve başka yerlerden ucuza işçi getirmiştir. Bu durumda Sazlıköy'lü tarım işçileri yeni gelenlere durumu anlatmak istemişler ve düşük ücretle çalışmamalarını söylemişlerdir. Bu davranışa öfkelenen işçi düşmanı HİLMİ FIRAT olayı emniyet yetkililerine duyurmuş, güvenlik kuvvetlerini yardıma çağırmıştır. Kısa zamanda POLİS - JANDARMA ve ASKER Sazlıköy'e dolmuş tur. En doğal hakları için mücadele eden sendikacıların hepsi Söke karakoluna götürülüp sorguya çekilmişlerdir. Bu durumu gören Sazlıköylü yüzlerce erkek, kadın tarım işçileri Söke karakolunun önüne gelerek arkadaşlarını geri istemişlerdir. Bu bilinçli kitle dayanışması karşısında emniyet yetkilileri sendikacıları derhal bırakmak zorunda kalmışlardır.

TARIM İŞÇİSİ ARKADAŞ... YOKSUL TARIM İŞÇİSİ ARKADAŞ... YOKSUL KÖYLÜ KARDEŞ... KÖYLÜ KARDEŞ...

Yaptığın mücadeleyi biz TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ olarak yürekte destekler, senin el emeğini alın terini sömürenleri nefretle lanetleriz! Emeğin karşılığını almak için yapılan mücadele burada bitmemelidir. Senin işlediğin ücreti bu gözü doymak bilmeyen beyler verseler bile mesele halledilmiş değildir. İşçi sınıfı, yoksul köylüler bir SİYASİ PARTİ çatısı altında toplanıp da iktidara geçmedikten sonra, sana günde 100 lira bile verseler, senin bu ezilmiş durumun düzelmez, böyle sürüp gider...

Bu son olay da göstermiştir ki, sana, işçi sınıfından ve onun siyasi örgütünden başka hiç bir şey yararlı olamaz.

İKTİDARA GEÇMEK, BİRİNCİ HEDEFİN OLMALIDIR!...

KAHROLSUN SÖMÜRÜCÜLERİN YILLARDAN BERİ SÜREN ALÇAK DÜZENİ!...

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ, YOKSUL KÖYLÜNÜN DEMOKRATİK İKTİDAR MÜCADELESİ!...

YAŞASIN İŞ-EMEK-HÜRRİYET MÜCADELEMİZ!...

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ
TSİP - SÖKE İLÇE ÖRGÜTÜ

Sazlıköy tarım işçilerinin direnisi tarım kapitalisti hilmi fırat'ı dize getirdi !

Söke'nin Sazlıköy Bucagında çalışan 1.500'e yakın tarım işçisinin, Söke'nin en büyük tarım kapitalistlerinden Hilmi Fırat'ın Sazlıköy'deki çiftliğinde başlattıkları direniş, örnek bir ekonomik - demokratik mücadele halinde geçti ve sonunda işçiler isteklerinin hemen hepsini, işverene «söke söke» kabul ettirdiler.

İşçiler üzerinde yoğunlaştırılan baskıların, tutuklamaların, terörün ve direnişi kırmak için girişilen bütün eylemlerin hiçbiri sonuç vermedi. Tarım işçileri arasında bugüne kadar ender gözlenen bir dayanışma ve disiplin örneği veren Sazlıköy işçilerinin direnişi belli başlı şu isteklerle başlamıştı:

- 42,5 liralık çapa gündeliği 70 liraya yükseltilmelidir.
- Çalışma saati kesinlikle 8 saati aşmamalıdır.
- Ücretleri düşürmek, çalışma saatlerini uzatmak amacıyla, Söke dışından tarım işçisi getirilmesine son verilmelidir.
- İşveren bu konularda ve bundan sonra çıkacak anlaşmazlıklarda tek tek işçilerle değil, onların örgütlendiği Toprak İş Sendikası ile görüşme yapmalıdır. Sözleşme de mutlaka sendika ile imzalanacaktır.

Direnış başladığı gün işveren Hilmi Fırat'ın tepkisi, Söke'nin bu kan emici, sömürücülerinin alışılmış davranışı oldu. Söke dışından getirilmiş 1.000'e yakın tarım işçisi, Sazlıköy'deki 35 bin dönümlük çiftliğin sınırlarına yığıldı. Ancak Sazlıköylülerin direnci ve kararlılığı işveren tarafından iyi hesaplanamamıştı. Dışarıdan getirilen işçiler, tarlalara sokulmadı. Jandarmanın müdahalesi de sonuç vermedi.

Ardından sudan gerekçelerle Toprak İş Sendikası'nın yöneticileri tutuklandı. Tutuklanmaların sayısı sonraki günler daha da arttı. Bunlar arasında Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Nazilli İlçe Yönetim Kurulu üyesi İbrahim İnç de vardı.

Ancak Sazlıköy tarım işçileri öyle tutuklamalarla pes edecek cinsten değillerdi. 500 çapa işçisi, «çapaları» sırtlarında Söke'ye indiler. Tutuklanan arkadaşlarını geri istiyorlardı. Dipçik, cop ve tekmelerle kadınlar, çocuklar yaralandı, dövüldü, yerlerde sürüklendi. Yılmadılar. Karakolun önünde oturma direnişi

ne geçtiler. Söke Kaymakamı, Aydın Vali Muavini, İl Jandarma Komutanı olaya el koydular. İşçilerin gözünü korkutmak ve onları özellikle «sendikalarından koparmak» için tehditler, ricalar (!) sonuç vermedi. İşçiler direndiler.

Sonunda araya girenlerin de baskısıyla işveren bir geri adım atmaya razı oldu. Ücretlerin 55 liraya çıkmasını kabul ediyor, yabancı işçi çalıştırmamayı taahhüt ediyor, ancak Toprak İş Sendikası'nı tanımayı kabul etmiyordu.

İşte direnişin en kritik anı o gün yaşandı. Tüm Söke'li sömürücü güçler, işçilerin «çözülmesini» beklerlerken, işçiler bir adım bile gerilemeksizin dikildiler: Anlaşma ancak ve ancak sendikamızın aracılığı ile olur! dediler.

Direnış yeniden alevlendi. Tehditler, yabancı işçi yığınakları gene alıp yürüdü. Adam saun almaya kalkışıldı. Yeni çatışmalar çıktı ve yeniden gözaltına alınanlar oldu. Gözaltına alınanlar arasında biri 8, öteki 10 yaşında iki çocuk da vardı.

Sökmedi, baskılar Sazlıköy'lü tarım işçilerinin direnişine, bilincine çarpıp dağıldı.

Ve 3 Temmuz günü işveren «pes» dedi. Anlaşmanın şartları şöyle oldu:

● Ücretler, 7 Temmuz 1975 gününe kadar 55 lira olarak hesaplanacaktır. 7 Temmuz günü işçiler adına Toprak İş Sendikası, işveren adına da Söke Ziraat Mühendisleri Odası yöneticileri toplanıp ücreti kesin olarak tesbit edeceklerdir.

● Söke dışından işçi getirilmeyecek. Şartlar zorlar da getirilmesi gerekirse dahi bu ancak Toprak İş Sendikası'nın onayı ve izni ile yapılacaktır.

● İşveren bütün uyuşmazlıkları ancak ve ancak Toprak İş Sendikası ile çözecektir.

● Çalışma saati 8 saat olacaktır.

Görüldüğü gibi Sazlıköy işçileri isteklerini hemen tamamını kabul ettirmiş durumdadırlar. Bu tarım işçilerinin bugüne kadar pek de başarılı sonuçlar vermeyen ekonomik-demokratik mücadelelerinde çok önemli bir demokratik adımdır ve etkisi sadece Söke'de değil, tüm kapitalist tarım işletmelerinde görülecektir.

Şehîdi : Mehmet Yücel / Sorumlu Müdür : Yalçın Yusufoglu / Yönetim yeri : Cağaloğlu, Başmusaip Sokak, Tan Apartmanı, No: 11, İstanbul / Dizgi : Murat Matbaacılık Koll. Şti. 27 45 71 / Baskı : Karaca Ofset 27 53 45 / Dağıtım : Hürriyet Gazete Dağıtım T. A. Ş. / Son Baskı Tarihi : 7 Temmuz 1975

HİNDİSTANDA SON GELİŞMELER

Geçen haftadan beri dünya kamuoyunun dikkati Hindistan üzerine çevrildi. Son seçimlerde usulsüzlük yaptığı gerekçesiyle Başbakan İndira Gandhi'nin seçim mazbatasını, doğum yeri olan Allahabad Mahkemesince iptal edildi ve parlamentoda oy kullanma hakkı da Yüksek Mahkemece elinden alındı. Bu mahkeme kararlarından sonra ülkedeki muhalefet, Başbakan aleyhine yoğun bir kampanyaya girişip istifasını talep etmeye başladı. Muhalefeti ülkeyi bölmekle suçlayan Başbakan İndira Gandhi bunu izleyen günlerde 700 gerici muhalefet liderini tutuklattı, ülkede olğanüstü durum ilan etti ve sağ basına sansür koydurdu. Gandhi'ye göre muhalefet kendisini istifaya davet ederken, iktidar boşluğundan yararlanacak. Hindistan'ı kamplara ayırarak ve bundan da ülke bütünlüğüne göz diken yıkıcı unsurlar yararlanacaktır.

Burjuva basını Hindistan'daki gelişmeleri Gandhi'nin milletvekilliğinin mahkeme tarafından iptal edilmesini bir karşı saldırı şeklinde tanıtmak istemekte, olayı ülkedeki sınıf mücadelesinden soyutlamaktadır.

Bu son olaylar patlak vermeden önce Hindistan'daki ekonomik ve siyasi duruma bir göz atmak önümüzdeki günlerdeki gelişmeleri kavramak ve yorumlamak açısından yararlı olacaktır.

Hindistan'da resmi verilere göre nüfusun % 40'ı asgari yaşama düzeyinin altında yaşamaktadır. Ülke sürekli açlık tehlikesiyle karşı karşıyadır ve açlıktan ölenlerin sayısı gün geçtikçe artmaktadır. 600 milyon nüfusu olan Hindistan'da işsiz sayısı, 3 milyon eğitim görmüş olmak üzere, 30 milyondur. Tahıl fiyat indeksleri Mart 1971'den Ocak 1975'e kadar 200 den 375'e çıkmıştır. Büyük ticaret fiyat indeksleri ise aynı dönemde 180.6'dan 315.5'e yükselmiştir.

Hindistan'da merkezi bir devlet idaresi yoktur. İdare mekanizması çok karışıktır. Ülkede bir merkezi hükümet ve ayrıca federe devletlerin hükümetleri bulunmaktadır. Bu federe devlet hükümetlerinde ise devlete göre komünistlerden faşistlere kadar her parti ve gruptan yöneticiler iktidarda bulunmaktadır. Ayrıca Hindistan toprakları üzerinde çok sayıda ulus, kabile ve dünyadaki hemen hemen bütün dinlere mensup farklı halk toplulukları yaşamaktadır.

Hindistan merkezi hükümeti Kongre Partisinin elindedir. Bugün iktidarda bulunan Kongre Partisi kapitalizmi savunmaktadır. Kapitalistlere, büyük toprak sahiplerine ve her türlü asalaklara müsahahalı davranmaktadır. Seçimlerde halka vadettiği ekonomik ve siyasi tedbirlerin hemen hemen hiç birisini yerine getirememiş, ülkenin önemli sorunlarına çare bulamamıştır. Bu yüzden halk kitlelerinin gözünde itibarını kaybetmiştir. Ülkeyi açıklıkla beraber bir de suni yokluk kaplamıştır. Kongre Partisinin ilerici kanadı ülkedeki ilerici demokratik hareketleri desteklemektedir.

Hindistan'daki muhalefet üçe ayrılmaktadır. Bunlardan birincisi gericiler ve karşı-devrimciler cephesidir. İkincisi, «sol» partilerin oluşturdukları cephe, bu cepheye Mao'cular çoğunluktadır ve bunların eylemleri ve davranışları pek çok halde gericilerle uyuma hattı tam bir ittifak halindedir. Üçüncü muhalefet grubunu Hindistan Komünist Partisi yönetimindeki tüm ilerici ve demokratların oluşturduğu cephe teşkil etmektedir.

Son zamanlarda Hindistan'da ilerici-demokratik sol güçler ile gerici karşı-devrimci güçler arasındaki mücadele iyice keskinleşmiştir. Ülke içindeki gericiler Amerikan emperyalizminden destek alarak bir kenci kanlı iktidarlarını oluşturmak, ülke içindeki sol muhalefeti ezmek, hem de ABD'nin bölgedeki çıkarlarına daha iyi hizmet etmek için yoğun bir faaliyete girişmişlerdir. Gericiler bu amaçlarını gerçekleştirebilmek için de «sol» sloganlar atmaktadır. Kongre partisine «sol»dan muhalefet etmekte ve Mao'cular da desteklemektedir. «Köklü ekonomik tedbirler», «tam devrim» gibi sloganlar atmaktadırlar. Aslında bu gericilerin, faşistlerin yeni bir taktiği değildir. Dünyada bütün gericiler ve faşistler iktidara bu tür yöntemleri kullanarak gelmiş

lerdir. Gericilerin bu davranışları, cumhurbaşkanlığı seçimleri için «sol» bir partiye mensup bir adayı göstermeğe kadar varmıştır. Halkın hoşnutsuzluktan yararlanarak özellikle Mao'cuları kendilerine şemsiye yapmaya çalışmaktadırlar.

Bütün emperyalist başın tröstlerinin, kendisinden acıyarak bahsettikleri Jayaprakash Narayan şu anda gericilerin lideri durumundadır. Eskiden Kongre Partisi'nin sol kanadının lideri durumunda olan Narayan, 1950'lerde geçici olarak siyasi hayattan çekilmiş, ancak 1974 yılında Bihar eyaletinde gericilerin başına geçmiştir. «Hasta yatağından alınarak tutuklanan 75 yaşındaki muhalefet lideri» nin gerçek durumu budur.

Ülkedeki «sol» partiler Kongre Partisine körü körüne muhalefet etmek sevdasına düşmüşlerdir. Bu da uluslararası bir durumdur. Bütün ülkelerde «sol» parti ve gruplar somut durumun somut tahlinini yapıp düşünce ve davranışlarını maddi olgulara dayandıracakları yerde, bunları, kendi sübjektif idealist fikirlerine göre saptamakta, bu yüzden de hep karşı-devrimcilerle aynı paralele düşmekte, hattâ daha da ileri giderek onlarla aynı saflarda yer almaktadırlar.

Hindistan'da «Sosyalist Parti» nin bir kanadı açkça Bharatiya Lok Dal yönetimindeki gericilerin saflarına geçmiştir. Militanları gericilerin düzenledikleri gösterilere katılmaktadırlar.

Sahte «Komünist Partisi» (HKP—M) yönetim kadrosu ise faşist Narayan'ın çizgisine kaymış, gerici harekete açkça katılmamakla birlikte gizli kapalı, mahcup bir tavırla onunla ortak davranmaktadır. Bunun en açık örneği, Parlamentoda Jan Sangh ve diğer gerici partilerle birlikte aynı doğrultuda oy kullanmasıdır.

İşçi sınıfı partisi olan 355.000 üyesi bulunan Hindistan Komünist Partisi ise ülkedeki gericilere, tekellere, büyük toprak sahiplerine, asalaklara ve emperyalizme karşı yoğun bir mücadele vermektedir. Bu mücadelesinde mümkün olduğu kadar büyük halk kitlelerini seferber etmeye çalışmakta ve bunda da başarılı olmaktadır.

HKP, 1972'de ülkedeki tekellerin «karma sektör» plânlarını sergilemiş, bu gerici girişimi etkisiz kılmak için yoğun bir mücadele vermiştir. 1972 Ağustos'unda bu mücadeleye katılanlardan, aralarında HKP'nin üyeleri ve yöneticiler de bulunan 350 bin kişi tutuklanmıştı.

HKP 1973 Mart'ında Yeni Delhi'de, Parlamenta yürüyüşü düzenlemiştir. Yarım milyon emekçinin katıldığı bu yürüyüş sonunda hükümete 15 milyon imzalı ve halkın en acil isteklerini dile getiren bir dilekçe verilmişti.

1973 ve 1974 yıllarında tekeller ve büyük tüccarlar ekmeçlik tahıl ve başka kitle tüketim mallarında suni bir yokluk yaratmışlardı. HKP suni yokluk çıkarana ve karaborsacılar karşı büyük kitle gösterileri düzenledi. Bunun üzerine merkezi hükümet ve federe hükümetler istemiyerek de olsa karaborsacılar karşı tedbirler almak zorunda kalmıştı.

HKP ülke içindeki gericilerin şoven-ayrılıkçı tutum ve davranışlarına karşı da yoğun bir mücadele vermektedir. Andhra Pradesh eyaletinde gericilerin tezgâhladıkları şoven-ayrılıkçı harekete karşı amansız bir mücadele veren HKP, bütün ilerici ve demokrat güçleri biraraya getirerek bu gerici hareketin yenilgisini hazırlamıştır.

Bihar eyaletinde, faşist-gerici Narayan'ın başını çektiği hareket başarı kazanmaya başladığında da HKP Bihar örgütü büyük çabalar ve fedakârlıklarla bu hareketin bütün ülkeyi sarmasını ve ülkede faşist bir diktatörlüğün işbaşına gelmesini önlemiştir.

Öte yandan HKP sosyalist sistem uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş savaşları birliğini desteklemektedir. Afrika halklarının ulusal bağımsızlık mücadelelerini, kahraman Şili halkının faşist askeri cuntaya karşı verdiği mücadeleyi aktif olarak destekleyen parti, Vietnam Geçici Devrim hükümetinin resmen tanınması, Küba ve Demokratik Alman Cumhuriyeti ile diplomatik ilişkiler ku-

runması için kampanyalar düzenlemiştir.

Gandhi tarafından girişilen hareket, Kongre Partisinin sol kanadı ile HKP arasında güçlü bir eylem birliği kurulması, emperyalizmin ve gericiliğin geriletilmesi için elverişli imkânlar yaratabilirse olumlu gelişmelere yol açar. Burada tayin edici güç HİNDİSTAN İŞÇİ SINIFI olacaktır.

Hindistan'ın sorunları öylesine yüküldür ki, bunlar mahcup reformlarla, sudan tedbirlerle halledilemez. Mevcut durumun düzelmesi için en azından 75 tekelin devletleştirilmesi, yabancı sermayenin kontrol altına alınması, Hindistan'ın emperyalist sistemden hizmet etmekten vazgeçmesi, büyük toprak mülkiyetine son verilmesi, toprak ve tarım reformu yapılması, devlet sisteminin de değiştirilmesi gerekmektedir. Bütün bunlar da ancak demokratik bir halk iktidarı tarafından gerçekleştirilebilir.

Son gelişmelerin yankıları

Hindistan'daki son gelişmeler dünyanın büyük politik merkezlerinde değişik görüşlere yolaçmıştır. Bu konuda Batı basını ile Çin basını genellikle aynı yorum getirirken, Sovyetler Birliği, Gandhi'nin aldığı tedbirlere karşı hayırhah bir ihtiyatçılık göstermiştir.

Le Monde Gazetesi, kendi deyimiyle Hindistan'da «iki süper» devletin çekişmesinin son olaylarla Sovyetler Birliği lehine bir daha ileri bir gelişme gösterdiğini belirtmiştir.

Çin'de yayımlanan Halkın Gazetesi ise Gandhi'ye şiddetle çatmış «ve Gandhi sahte demokrasi maskesini bir yana bırakıp, ülkeyi 'Sovyet emperyalistlerinin' kucacağına atmıştır» demiştir. Sovyetler Birliği'ne düşmanlığı baş politika haline getirmiş olan Çin yöneticilerinin getirdikleri ve Batılıların da benzer paralele yorum yaptığı son gelişmeler karşısında Sovyetler Birliği'nin Novosti Press Muhabiri Alexandre Lavrentiyev'in yorumu Bir Sovyet Gazesi'nin fikri başlığı altında yayımlanmıştır. Lavrentiyev özetle şunları söylemiştir:

«Hindistan'daki siyasal ortamın karışması, tüm dünyadaki üretici güçleri endişeye terketmiş bulunuyor... Bu barışsever ve demokratik büyük devleti ciddi bir tehlike tehdit ediyor. Sovyet Kamuoyu, sıkı yönetim ilan eden ve bazı gerici kişileri tutuklayan Hint iktidarının aldığı tedbirleri anlayışla karşıyor... Sovyet kamuoyunun Hint gericilerinin faaliyetinden duyduğu endişe doğaldır. Bilindiği gibi günümüz Hindistan'ı kendini prensipli anti-emperyalist bir yol izleyen ve bloksuz ülkeler arasında önemli bir rol oynayan dünya ülkeleri arasında tanımıştır... İşte Sovyetler Birliği ve tüm ilerici dünyanın Hindistan Cumhurbaşkanı ve hükümeti tarafından alınan tedbirleri anlayışla karşılamaları bundan ileri gelmektedir. Bu tedbirlerin, gericilerin halkı ve ulusal çıkarları hedef alan plânlarını etkisiz bırakacağını ve böylelikle ülkenin ilerici başarılarını koruyabileceklerini ümit etmek gerekir.»